

"You must see God; the Spirit must be realized—that is practical religion. Everything else is good so far as it leads to this one grand idea."
—Swami Vivekananda.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 18—Vol. LVI.

Friday, 16th May, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Verwoerdian Ban Hits Liberals

By The "Natal Witness" Political Reporter

MR. V. P. AHRENS, the Native Commissioner for Pietermaritzburg, has refused permission for the Pietermaritzburg branch of the Liberal Party to hold its annual meeting if the meeting is to be attended by more than 10 Africans. His ruling is given in terms of Government Notice No. 526 of April 11, under which the Government banned meetings of more than 10 Africans in urban areas.

The Nationalist Government intimated on April 11 that the Union-wide banning was a temporary measure to prevent "irresponsible elements" from causing "labour unrest" during the general election period. It was presumably aimed against the proposed stay-at-home strike during election week.

"Innocent" Measures

This measure is now being used to prevent the Liberal Party from holding meeting at which all members, irrespective of race, may be present. The Government has already used other "innocent" measures to prohibit churches other than the Nederduitse Gereformeerde Kerk from entering certain African areas for Christian religious purposes.

On May 1 the Liberal Party applied to Mr. Ahrens for permission to hold its annual meeting "in anticipation that more than nine of our African members may attend." The Conference Room of the City Hall was provisionally

booked for May 13, but when no reply had been received by May 7, the date was altered to May 20.

On May 3, Mr. Ahrens wrote to the City Council. The Town Clerk replied: "I have to advise that the City Council has no objec-

tion to non-European representatives attending the Liberal Party meeting."

The Liberal Party has now received Mr. Ahrens's decision. "In reply to your letter," he wrote, "I regret to inform you that I am not
(Continued in next page)

De Blank Insistence On Christian Principles Too Much For Faithful?

MEMBERS of the Church of the Province of South Africa have "become hot under the collar" at the uncompromising application of Christian principles by the Archbishop of Cape Town, the Most Rev. Joost de Blank.

This is noted in an editorial in the "Cape to Zambesi," a quarterly journal published by the South African Church Institute.

The editorial, signed with the initials C.T.W., says the impact of the new Archbishop has been "refreshingly vigorous upon both the Church and the political scene.

Apart from Dr. de Blank's impact on the Nationalist Party, says the writer, the United Party has also been embarrassed by his firm call for integration.

Also "the chairman of one diocesan school made great haste (following a statement by the Archbishop) to announce that as far as that school was concerned [no non-European

would ever be admitted in any circumstances."

After giving recent examples of the working of apartheid, the editorial com-

LONDON.

ments: "One must regretfully add that the Dutch Reformed Church preserves its silence, reserving its denunciations for Tommy Steele who has been visiting South Africa and whom they alone find has a damaging effect 'on the traditional aims of church and folk.'"

Church Condones Apartheid In England

A Cambridge, England, LEADING Cambridge churchman said that apartheid in South Africa should not be condemned while it was still condoned in the Christian church.

Preaching the University sermon the Rev. Cecil Northcott, editorial secretary for the United Society for Christian Literature, said:

"Let us honestly admit that the church for the most

part round the world is a segregated church.

"We should not go on condemning apartheid in the political, cultural, social and economic life of South Africa while we condone it in the life and worship of the Christian church."

He for one would feel less uneasy "about scaring South Africa if we were less sanctimonious about the state of affairs in the Federation of Rhodesia and Nyasaland." — Sapa-
Reuter.

OPINION

FRIDAY, 16TH MAY, 1958

American Imperialism

WE make no apology for reverting to Mr. P. O. Sauer's attack on what he called American "dollar imperialism" in his opening address to the Sabra conference. What he said will no doubt affect the relations between South Africa and America so profoundly that the nation must be fully informed on its real implications.

Although we deplored the attack, there is an aspect of it which is satisfying. For a long time we have warned the Free World that the men who rule South Africa are dangerous totalitarians. During the last war their sympathies were with Hitler. They are democrats now very largely because it is safer to adopt this political style. But when the Free World started seriously pressing for the extension of the area of liberty in the lives of peoples and nations, it was inevitable that the men of apartheid would be forced to come out in their true colours. And in his Sabra speech Mr. Sauer showed precisely what is going on in the mind of the Cabinet, of which he is a member. It is significant that he has not been, at the time this is being written, corrected by the Prime Minister.

The startling fact is that our government, which claims to be hostile to the communists, now hurls against the United States precisely the same charges that the communists level. Nobody was more pleasantly surprised than ourselves to find that Mr. Sauer told the world that after all, the communists are right in what they say about the Americans. A fact to which we attach the greatest significance here is that the point has now been reached when the totalitarians of the Right agree with the totalitarians of the Left on an important aspect of America's role in the international world.

This is welcome to genuine democrats because it shows that America is now speaking, against the totalitarians of the Right, that language which the Free World should use to give democracy meaning in the day to day lives of the oppressed.

On the other hand a Cabinet Minister's speech is a very important thing. As a result, Mr. Sauer's reference to "dollar imperialism" calls for an explanation. What did he mean precisely? What are the facts on which he based his charges?

According to the American Statistical Abstract and the United States Department of Commerce Reports which are available to the Minister, the book value of American investments in the whole of Africa came to about 6 hundred million dollars, half of which was invested in South Africa. According to the same sources American trade with Africa last year amounted to about one thousand million dollars—less than one-fifth of all United States imports or exports. How this drop in the

economic ocean of trade can justify the charge of imperialism we fail completely to understand. But perhaps, the Minister knows better.

Nor can we understand how the Minister of Lands and Water fails to appreciate the historical factors which determine America's attitude to the peoples now winning their liberty. The American nation was born out of a revolt against imperialism. The United States Constitution commits the Americans to unswerving loyalty to the ideals of liberty. It is true that in South Africa, America has for a long time been unable to reconcile the conflict in her sense of direction between the demands made by the things of the flesh and the things of the spirit. But she is awakening to her error now and is returning to that line in her approach to African freedom which is consistent with her own professions of ideological faith.

This should be most satisfying to every genuine democrat and hurting only to the totalitarians. In the past we were consistently grieved that America took a stand which shook African confidence in her real intentions in this part of the world. The Sauer speech shows that America is now beginning to do the right things. It is for the Sauers to ensure that American capital is withdrawn from South Africa, if they feel nastily about dollar imperialism. For our part the Sauer outburst shows that America is beginning to take up an attitude which will ensure that the communists will not have the free run of Southern Africa, the Sauers notwithstanding.

Verwoerdian Ban Hits Liberals

(Continued from front page)

prepared to grant my permission for more than 10 Africans to attend the meeting to be held by your party." Mr. Ahrens also wrote to the City Council enclosing a copy of this letter and drawing their attention to the provisions of the regulations.

Under the regulations anybody who permits such a meeting to take place on his premises is guilty of an offence.

A statement on Mr. Ahren's refusal was made by Mr. Peter Brown, Natal chairman of the Liberal Party, and Mr. D. R. G. Mareb, Pietermaritzburg branch chairman. The joint statement quotes the assurance by Dr. Eiselen, Secretary for Native Affairs, that the Government Notice was a purely temporary measure to prevent labour unrest "during the coming days or weeks."

Wider Powers

The Liberal Party points out that a month after the issue of this "purely temporary measure"

it is still in force, and that the stay-at-home strike against which it was directed was called off four weeks ago.

"The Notice is now being used to interfere in the activities of an organisation which had nothing to do with the strike," says the statement.

"The refusal in the present case makes the local Native Commissioner's permissive powers wider than anybody could have imagined. The Liberal Party has had numerous public and branch meetings in Pietermaritzburg during the last five years, and at no single one has there been any incident whatsoever—certainly none of them has resulted in labour unrest," which, according to Dr. Eiselen, his Notice was designed to prevent.

"Does the local Native Commissioner seriously expect such unrest to result from this particular Liberal Party meeting? If not, it would be interesting to know the reasons for this refusal of permission for it to be held."

Comment On Men And Events

Why Did The Strike Fail?

By JORDAN K. NGUBANE

THE decision by the national workers' conference in Johannesburg to stage a national stoppage of work a few days before the general election was a very important climacteric in the relations between Black and White in this country. Used as a political argument the strike has the potential to bring apartheid crashing to the ground. For this reason a very careful assessment needs to be made of both the failures and the gains of the unsuccessful demonstration—if to ensure that we learn from our blunders and march forward stronger for the lessons.

In my broadcast over the BBC network, on the day after the elections, I laid great stress on the gains of the strike, in spite of its obvious failure. I shall take note of the successes here also, for successes there were.

The most important reason why the strike failed was lack of organisation. Both the ANC and the Congress Movement are in the extreme organisational difficulties at the moment. On the administrative level, near-chaos exists. The organisations which make up the Congress Movement are losing some of their ablest hands because they can't pay their salaries. Co-ordination of activities is elementary. And partly as a result of the treason trials, an army of incompetents controls some of the organisations inside the Congress Movement; men who froth a lot at the mouth on the platform but who just cannot lead their follower to their declared goals.

Against this background one finds it extremely difficult to understand the reasoning by which the leaders of both the Congress Movement and the African National Congress in particular, arrived at the conclusion that to strike was the wisest thing to do.

Differences

Next to organisational weaknesses were, of course, the very serious ideological differences in the African National Congress. During the early stages the official line was to create the impression that these did not exist. But as the campaign progressed, it became clear that a very wide gap existed between those who favoured the strike and those who opposed it. It must be noted here that opposition was almost wholly based on tactical reasons. But as the day of the election neared, it became evident that ideological differences constituted a serious defect in Congress at the moment and that Mr. Luthuli could hope for little support from his people as long as his house was so sharply divided.

I have discussed the differences on several occasions in this column and will not go into them again—except to say that by failing to resolve them before the strike the ANC gave Dr Verwoerd a magnificent opportunity to deal a fatal blow to the present leadership of the organisation. He realised quite early that a ban in the urban areas where the ANC idea is strongest would make the leaders of the movement martyrs. However, to silence his own ignorant followers, he banned the ANC in the Reserves and allowed it free reign in the towns, where ideological differences in its ranks were bound to expose its gravest weaknesses. And this is what happened.

The handling of the Africanist revolt in the Transvaal and the propaganda line followed, to the effect that the revolt had been crushed, did little to inspire African confidence in the present leadership's ability to unite the community and served as the green light to Verwoerd

Weaker

In the end the ANC leadership emerged weaker than it should have been. The refusal of the African people to respond to the call to strike, on an issue they were wholly in sympathy with, was a national rebuff to the ANC and an indication that there was widespread disapproval of the way the leaders were out of touch with events in the African community. In other words it was the culminating point in a process of revolt to which I have consistently drawn attention in this column. The women of Durban revolted against given aspects of the anti-Pass campaign; youth in Sophiatown revolted against something else.

Behind these revolts is a deeply-felt uncertainty about the direction the ANC is taking; about the real goal towards which the movement is going; about who actually controls Congress policy at the moment.

Although the African community wants the Pound-a-day

minimum, people did not know or did not understand why they should strike on the eve of the election, when the White community would have its mind on the elections and not on economic questions. There is no doubt that there was and there is universal support for the use of the strike as a political argument. But the African people realised that there had been too much haphazardness in its organisation and they were not going to allow themselves to be led into what was from the very start a wreckless political adventure.

No Confidence

There was another aspect to this uncertainty. Since the beginning of the treason trials, the leadership of the ANC has not succeeded in restoring complete confidence in its handling of affairs. One of the causes of the revolts was the fact that incompetents imposed on the branches wrought havoc on the ANC's organisational efficiency. The treason leaders for a long time backed these and in Natal and the Cape still support some of them, in the face of clear demonstrations of diminishing confidence.

In the Transvaal it was not until there had been a violent explosion that the national executive started trying to straighten things out. And even then, it became quite clear that there was no real intention to run the ANC along clearly democratic lines. The patched peace and the misleading propaganda which suggested that the revolt had been crushed did little to inspire African confidence.

When the strike came, trouble erupted in ways which showed clearly that the official line pursued up to that point had misled the public. The poor response of the workers forced the ANC to retreat hurriedly and in not too dignified a style, either. The immediate outcome of all this was to project the Madzinyas as the real spokesmen of large sections of the African community—at least on the strike question.

Finally, in the category of uncertainties, was the behaviour of the ANC itself. If it thought the strike a good thing—it was asked—why did it relegate the organisation of the stoppage to a mysterious committee whose composition and whose leaders were an obvious secret? The Africans knew Tambo, Lu'huli and Gawe very well; but they did not know the Protest Committees.

1929 Shootings

Another factor which crept in, largely as a result of the element of uncertainty, was the fear that

the ANC had been manoeuvred into the position the ICU occupied in 1929 when, as a result of ill-organised demonstrations the Africans were shot down with catastrophic effects on morale. Very many people feared that a strike led by a leadership split from head to feet would be a clear invitation to disaster.

In addition to these factors there were, of course, the machinery of the State and the hostility of most of the employers. But not too much must be made of these against two significant facts. Both the State and the employers lined up strongly against the Africans in the Alexandra bus boycott in its early stages. But the people's unity of purpose cracked the White front and in the end neutralised Police determination. The demand for a pay rise is always sure to rouse a very sympathetic response in the African community; Police pressure or no Police pressure—as the successful Durban Dockworkers strike showed. Where there is a will to strike and unity of purpose in the mind of the leadership, the Africans respond positively. Against this background not too much emphasis should be laid on the role played by the Police and the employers.

The other fact, very significant in the circumstances, was the element of spontaneity. In very many instances people went on strike without ever having been visited by the organisers. And, what is still more striking, workers who do not know what the ANC is struck spontaneously in response to the call—and, which is disturbing, in some places refused to go to work even Mr. Tambo's appeal.

Urgent

The most painful aspect, and perhaps a development which might in the end prove a blessing in disguise, was the fact that the ANC emerged no longer in the role of being the unchallenged spokesmen of the African people. This is a very grave weakness. It should emphasise the urgent need for a re-assessment of the internal situation and for positive efforts to restore mutual trust among the conflicting groups in the ANC. This is of the greatest importance against the background of the Sabra decision to meet the African leaders. A disunited ANC will be poorly equipped to face the Sabra-men on a footing of equality.

I mentioned gains in opening this article. But space does not allow me to go into these today. As they have an importance all their own and as without them a sound appraisal of the strike is not possible, I shall discuss them in my article next week.

A Sporting Disgrace

THE South African Amateur Weightlifting Federation, a non racial body representing at present almost entirely non-white lifters, is being tossed around like an unwanted shuttlecock in its efforts to secure any form of international recognition.

In 1956 the Federation raised the question of participation in the Melbourne Olympics. The International Olympic Committee referred the Federation back to the South African Olympic and Commonwealth Games Association, the internationally recognised colour-bar controlling body in South Africa. The S.A.O.C.G.A. avoided giving a direct answer.

By
C. W. M. GELL

In August 1957 the Federation applied in good time to the British Empire Games Federation for permission to enter lifters in the Cardiff Games this year. Once more it was referred back to the S.A.O.C.G.A., "which deals with South Africa's entry (including weightlifting) to the Games". And the Secretary of the B.E.G.F. added his regret that he could not help more, "but this is clearly an internal matter for you with the S.A.O.C.G.A."

Help

The non-white lifters then asked the S.A.O.C.G.A. for its help and advice, at the same time approaching the white colour-bar weightlifting body in South Africa. The latter, after some delay, intimated that it was prepared to try and find a solution acceptable to all concerned and promised to communicate further after "immediate consideration" with the S.A.O.C.G.A.

On November 19, however, this controlling all white South African body decisively rejected the non-white Federation's application. Said Mr. Reg Honey, president of the S.A.O.C.G.A.: "We must be honest and state our position quite clearly. Non-Europeans cannot compete against Europeans in South Africa and cannot be considered for international teams."

All the sports affiliated to the Olympic Association must stand together on that and, if the international bodies throw one out, then we will all go out together." Mr. B. C. Sims, chairman of the S.A.O.C.G.A. said: "We must maintain the policy of apartheid. This has been our policy since time immemorial."

In fairness to the non-white weightlifters, it should be explained that they had deliberately

tried to avoid raising the issue in a form which would entail the exclusion of white South African lifters from international events. Rather had they sought a formula which would allow the best lifters, irrespective of race, to represent the country. And whatever may be the difficulties in entering non-white South African sportsmen in team events or even in athletics, where conditions of track and wind affect performances, weightlifting is the one sport in which a start could be made immediately without mixed competition—by selecting the best lifters for international events on the basis of poundages lifted. The S.A.O.C.G.A. therefore, chose the worst possible sport on which to take its belligerent and uncompromising stand.

Unlikely

As a result of this decision I published an article in the "Observer" of December 8, pointing out that the colour bar sporting bodies and Government of South Africa were unlikely to modify their attitudes without pressure from international sportsmen. Also that it was unreasonable to withhold such pressure, because our already over-penalised non-whites are under such tremendous disabilities for "sporting treason" etc, that they cannot solve this "internal matter" unaided.

Commenting on that article in a letter from the secretary of the B.E.G.F. said "the key to the problem lies with the world bodies controlling their sport—the International Federations. The South African mixed bodies are not yet affiliated (to these), and consequently cannot compete internationally." This was, of course, different advice from that given by the same official three months earlier about "an internal matter with the S.A.O.C.G.A."

But it is equally fruitless. For after three unacknowledged letters to the International Weightlifting Federation in Paris, the latter has at last replied that "the questions raised are internal problems concerning your country and are not within the competence of our International Federation. It is a matter for the International Olympic Committee to bring about a solution most acceptable to the interests of all sportsmen; whatever their race and religion."

Decency

The non-white weightlifters of South Africa are, therefore, back precisely where they began. They will remain there until one of these international bodies has the courage and decency to take the initiative in response to their repeated applications. Is it really asking too much of the British Empire Games Federa-

tion that, in this year of the Cardiff Games and on behalf of the sportsmen of our multi-racial Commonwealth, it should be the first to stop passing the buck and move towards a constructive solution of this long outstanding sporting disgrace? Anything less than this amounts to wilful connivance at the colour bar imposed against South African non-white sportsmen.

Death Of Dr. Khan Sahib

LAHORE, April 9.

THE Pakistan Republican Party chief, Dr. Khan Sahib, was stabbed to death in Lahore this morning. According to first police reports, Dr. Sahib was stabbed in his home early this morning. He died soon after admission to hospital.

Police said the assailant was Ata Mohammed, aged 30, a revenue clerk from Bahawalpur. Dr. Khan 76, was a staunch friend of Mahatma Gandhi and Mr. Nehru, the Indian Prime Minister. He was several times assaulted by members of the Pakistani Moslem League.

When Pakistan was formed as an independent State, Dr. Khan headed a new Government for the North-West Frontier Province. In 1947 the Moslem League stepped up their campaign against Dr. Khan's Government which was pressing for the frontier to become a separate province from Pakistan. He handed in his resignation of his Government in August 1947. A few months later he was interned for political offences.

After his release in 1953 he served in two Pakistani Cabinets, and in October, 1955, was appointed Chief Minister of West Pakistan, a post he held until the end of 1956 when parliamentary government in West Pakistan was suspended. He was reinstated as Chief Minister in July, 1957, but the following day resigned.

The Indian house of the People (Lower House of Parliament) stood in silence for a minute today after the Prime Minister, Mr. Nehru, had announced the assassination of Dr. Khan Sahib.

The announcement drew gasps of surprise from the House. Mr. Nehru said: "he was a brave colleague in our struggle for independence. Although we may have differed, which we did often, I have hardly ever come across a greater gentleman."—Sapa-Reuters.

Kashmir: Nehru Must Act

THE "Washington Post" said that India's Prime Minister, Mr. Nehru, seemed to be the only man in India with sufficient stature to settle the Kashmir problem.

It said "with Krishna Menon busily fanning public emotions about Kashmir, any chance of settlement could become impossible unless Mr. Nehru himself takes a hand."

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

1557 Warwick Avenue
DURBAN.

The Case For Apartheid-(I)

This week and next week we publish a condensed version of an article on the philosophy of apartheid published in the April issue of the Hibbert Journal, a British religious and philosophical quarterly. Prof. Olivier is a prominent member of Sabra. We shall later publish a reply, also from the Hibbert Journal, by Mr. C. W. M. Gell.

IN judging the prevailing attitude in South Africa towards the race problem, two factors are important: (a) the policy of "apartheid"—separation of the races—dates back to the earliest days of white settlement; (b) the basic principles of the policy are subscribed to by the overwhelming majority of Whites in South Africa.

The only indigenous group with which the original white settlers came in close contact were the Hottentots, a nomadic race whose cattle are grazed on the fertile pastures of what is now commonly called the Western Cape. Because of the differences in way of life, contact between the original White settlers and these Hottentots was very limited, and soon resulted in severe conflict between the two groups. The conflicting claims to pasturage led to intermittent wars between them,

Slaves came to the Cape later, mostly from Madagascar, the east coast of Africa, Malaya and the East Indian islands. Because of the scarcity of women at the Cape, intermarriage and miscegenation between the White settlers and female slaves (of Indian origin) and their half-caste offspring were not infrequent. Visiting sailors and soldiers played an even greater part in the growth of a half-caste population at the Cape.

Religion and culture, and not race as such, were the dominant differentiating factors. Children born of a white father and a slave mother, provided they were baptized in the Church, became automatically entitled to their freedom.

Gradually, however, the racial factor became the overriding determinant in the relations between the two groups. As early

as 1685 intermarriage between Whites and full-blooded female slaves was prohibited. And by the time—towards the end of the 18th century—the Whites came into contact with the African group, the pattern of relations between White and non-White had already become firmly established.

A century and a half after the founding of the settlement, contact between eastward expanding White frontier farmers and the westward moving African tribes was established—both in search of new pastures for their stock.

By Prof. N. J. J. Olivier
Dept. of Bantu Studies,
University of Stellenbosch.

The turn of the 19th century saw the beginning of a lengthy period of military conflict between White and African, overshadowed temporarily in the last part of the century by the disastrous and largely unnecessary struggle between the two Boer Republics and Great Britain.

There was great dissatisfaction among the Dutch speaking frontier farmers in the years following the final British annexation of the Cape Colony in 1814—*inter alia* because of the vacillating policy followed on the Eastern frontier towards the African tribes and the definite attempts at anglicisation of the White population—resulting in a large number of farmers leaving the Colony in the thirties, and founding firstly the Republic of Natal (annexed by Britain in 1841) and then moving northwards, again, the Republics of the Transvaal and the Orange Free State.

In time the African tribes were subjugated, their territories were annexed and White control was imposed upon them. Miscegenation between White and African was a rare occurrence, probably because of the active race-consciousness and the fact that the frontier farmers trekked forward in family units and not as individuals.

Imposition of taxation, the contact with Western civilisation and the limitation of land for pasturage, created among the African tribes a desire for money and for those material things that money could buy.

In addition the need for unskilled labour on the farms, on the diamond and gold mines, and in the secondary and tertiary

industries that subsequently developed led to ever-increasing numbers of Africans leaving the tribal areas. Today the Africans constitute more than 90 per cent of the unskilled and about 40 per cent of the semi-skilled labour force in the economy of the Union of South Africa.

The accusation, therefore, that the policy of racial separation in South Africa is an outcome of and similar to the Nazi regime and herrenvolk doctrine is based upon a complete fallacy. History shows that the racial pattern in South Africa is an integral part of the White group's tradition and heritage. One recognises that tradition, heritage and convention cannot necessarily be justified on moral and ethical grounds; but the fact remains that a radical change in policy on these matters would be severely resisted by the White group generally; such radical change in the foreseeable future, if it is dependent upon the voluntary co-operation of the White population, is unthinkable.

What is more, the White man's attitude in this respect is not, as will be pointed out later, based merely on an irrational racial or colour prejudice or on the assumption of the black man's inherent inferiority. The White group are convinced that their approach, in respect of fundamentals at least, can be completely justified on rational and ethical grounds.

Since the advent of the Nationalist Regime in 1948, and its determined attempts to implement the policy of *apartheid*, racial issues have been drawn into the party-political arena to a greater extent than in the past.

It is generally conceded that the main opposition party—the United Party—does not differ fundamentally from the present Government. One must bear in mind, of course, that it is a political party intent upon getting back into power and is therefore inclined to oppose steps taken by the Government to implement its policy. The Government, on the other hand, knowing full well that the majority of the electorate support the basic principles of its policy, is determined to fight the elections on this platform and to emphasise the apparent lack of policy and inconsistencies of the United Party.

It is also important to recognise that the English press in South Africa opposes *en masse* the present Government. Perhaps the reason for this can be seen when it is pointed out that the present Government is a pre-

India Marches On

Just Arrived
Direct From India
Latest News

My Magazine Of India	1/6
Illustrated Weekly Of India	2/2
Film World Today	2/9
Great Men Of India	2/9
Great Saints Of India	2/9
March Of India	4/9
India Annual Review 1956	5/6
Filmie Dhunig Na Samachar—Special Issues	6/6
Heroines Of India	4/9
Simple History Of India	4/9
India Then And Now	4/9
Stories Of Our Land—2 volumes	5/6
Ramayan For Boys And Girls	1/7
Famous Princess Of Islam	2/-
Muslims Of India	2/6
Panchanga In Hindi—1958/9	3/-
Roopchand's Festival Calendar	1/7

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707. — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

dominantly Afrikaner Government and that there exists a traditional party-political cleavage between the Afrikaans and English speaking sections.

Then again, the English press has expressed itself in far stronger terms in favour of integration than the United Party has done. This is perhaps due to the fact that a certain percentage of the editorial staff of the English newspapers come from outside South Africa.

To this unhealthy state of affairs can be attributed the impressions gained by the outside world, which is almost exclusively dependent for its information on the English press in South Africa and on other publications in English.

In South Africa the White or Europeans totalling just over 3 million (roughly 40 per cent. English speaking, 60 per cent. Afrikaans speaking) are outnumbered approximately 3½ to 1 by the non-Whites (the Coloured, the offspring of the original slave population as discussed above, slightly more than 1 million; the Africans, or Bantu, roughly 9 million; and the Indian group, slightly less than ½ million).

The dilemma confronting Black and White in South Africa can be

formulated as follows:

The African population, and especially those who have become 'detribalized, urbanized and westernized, consider the present situation as untenable. They regard the various discriminatory measures as irksome and unbearable, as a denial of fundamental human rights, human worth and dignity.

Indigenous to the African continent and this country, they feel they have an inalienable right to full participation in the economic and political life of the country; that they are denied these opportunities, not on the basis of merit, but because of their racial origin and the colour of their skin. The arrogant, bullying, superior attitude displayed by some Whites is primarily responsible, it is said, for the hatred and enmity felt by some of them.

In the eyes of some Africans the white man's rule in South Africa amounts to undiluted suppression and exploitation of the Black population. Acquiescence in the present situation, this group maintain, is unthinkable. They demand full participation in political life. In certain circles, indeed, the demand is not for equality as such but for downright domination.

The White population, on the other hand, feel that they are as indigenous to South Africa as are the African peoples themselves; that they have developed South Africa—granted, with the assistance of African labour; that White control is essential if Western civilization in South Africa is to be maintained and economic prosperity—in the interests of Black and White—is to continue.

The Whites have no guilty conscience whatsoever on the way in which, historically, they have treated the Black man. On the contrary, they pride themselves on what they have accomplished in the interests of the Africans: ending internecine war and strife christianising and civilising them, ridding them from the omnipotent witchdoctor; providing them with social and educational amenities far outstripping anything that has been done on the African continent; giving them employment opportunities in abundance at a wage level that compares more than favourably with that in other African territories; bringing to them health and hygiene instead of disease and death; teaching them the elementary facts about farming, overstocking and soil erosion.

The conflict between the two

groups in South Africa has therefore to be seen primarily as a political one, and not as a racial, colour or cultural problem.

If the numerical ratio between the two groups had been reversed, or if, as in the United States, the non-white population were only 10 per cent of the Whites, the political aspect would have been of little consequence.

Tagore's Birth Centenary

INDIA'S Sabitya Akademi is making a selection of Tagore's writings covering all aspects of his literary works. The works, comprising eight volumes, are being published to mark the birth centenary of the poet and will be in two editions—(i) Original Bengali text in Devnagiri script with a glossary of colloquial Bengali words; and (ii) Translations in all major Indian languages.

The Akademi is in correspondence with the Viswabharati University for the publication of a low priced centenary edition of the poet's select writings in Bengali in twelve volumes.

The UNESCO will publish a centenary edition of select writings of Tagore in English

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALHOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

Fight For International Recognition Should Be Based On Principle

By U. RYLOCHUS

THE fight of the South African Weightlifting Federation for international recognition—and indeed the fight of any non-racial sporting body—should be conducted strictly on the principles of sportsmanship and fairplay. It should be firmly based on the principle that any man or woman who qualifies for the high honour of representing his or her country should be allowed allowed to do so, and that no accident of birth or colour should be a barrier to any honour they have earned, and which they deserve. In the words of the principles of the Olympic Games—which are an epitome of all that is best in the world of sport: No discrimination is allowed against any country or person on grounds of colour, religion or politics.

It is true that an organisation confined to White South Africans only can at best represent about 3 million people, while the non-racial ones already serve more than ten million, and are prepared to serve the whole country, including the two million whites. Such a fact exposes the poor title the white organisations have to claim of being "national" sporting bodies. But even if the position were reversed, and there were only two million non-whites, their responsible administrators would still have the duty of seeking for their sportsmen the right to represent their country in international contests, if they had the necessary ability.

In most fields of sport it is possible to point to non-white South Africans who have proved themselves at least the equal of white South Africans. Darius Dromo, Dave Julius, Kalamazoo Mokone in soccer; Jake Tuli and Elijah Mokone in boxing; Gissim Peer, Bandy Mistry and Denis Groenewald in Table Tennis; Basil L'Oliveira and many others in cricket—the list could be extended indefinitely. But to use these names, and all the others, is to use an argument which may be dangerous. It would suggest that we accept the necessity of proving to the world and to our white compatriots, that the non-white, despite his racial characteristics, is as good at sport as the white. In this world of debunked racialism we do not have to accept this as a necessity.

Similar facts are available in weightlifting, if he wished to use them. It is true that Milo Pillay won national titles in open competition with the best whites in South Africa, and successfully defended his titles against all-comers in the Thirties, and that the present President of the Federation, "Chief" Rangasamy, not only

trained champions, but himself won titles in mixed racial competition. Milo Pillay was considered good enough to be selected for the Berlin Olympics, and represented South Africa in an international contest at Lourenco Marques. It is true that Ronnie Eland, unable to represent South Africa because of his colour, won a place in the British team and was placed second in the London Olympics—while his white compatriot was placed fifth. And it is reliably reported that a title holder has been deprived of his title because of his doubtful descent.

All these facts may be quoted, but they are not likely to further the cause of our sportsmen. What Pillay and Rangasamy were doing in the Thirties; and what Eland was doing in the Forties has had so little effect that in 1957 the chairman of the Whites—only South African Weightlifting Union could say: "We have never really considered the possibility of South African non-Europeans competing in international events because their standard is a good deal lower than ours and the question has not arisen." So much for the achievements of the past—of which Mr. Oebley is fully aware.

Further, while Eland's London achievement was a personal triumph for him, and vindicated the claims of the non-whites, it is doubtful whether the friendly gesture which enabled Eland to compete has in any way assisted his fellow-sportsmen. It has not opened any doors for any code of sport, and the prospect of international recognition is as remote as ever. It is scant satisfaction to know that a South African brought honour to Britain after being thought unfit to represent his own country, and it may well have been a better thing if Eland had not taken part on the

Games, but had demonstrated his prowess on a subsequent occasion. These facts help to support the argument of equal prowess, but they should not be relied on, for then we use the dangerous argument that a national group may only be represented if its ability is equal to that of another group. And so far they have not led to any thought being given to representation of the non-whites in the so-called

national sporting bodies in the country.

We wish to see the sporting bodies of South Africa truly national and representing the entire nation. It was on this principle that the South African Table Tennis Union forfeited its claim to international recognition; it is on this principle that the Football Association of Southern Africa will be challenged at the F.I.F.A. Congress in June at Stockholm; it is on this principle that Weightlifting must base its case, together with all the other sports which will be making a claim to international recognition.

Returned From U.S.

MR. M. B. NAIDOO, Vice-Principal of Sastri College, Durban has returned from the United States where he was a visiting Professor of Geography for three months. During his lecture tour of the States, he was the guest of the States Teachers College at Trenton, New Jersey. In addition to his assignments at Trenton, Mr. Naidoo was the official guest at several State Teachers Colleges as well as the Universities at Rhode Island and Washington D.C.

Mr. Naidoo has had a very successful lecture tour in the course of which he addressed several Parent Teachers Organizations and Rotary Clubs. His visit to California has had a bearing on the International Geography Seminar held in India and which he attended as a representative of South Africa. His host in California was Prof. MacFadden whom he met at the Seminar at Aligarh University.

This has been the third over-

seas tour undertaken by Mr. Naidoo within the past few years. He started off by representing South African Indians at the World Moral Re-Armament Conference in Switzerland a few years ago and in 1956 represented South Africa at the International Seminar in Geography.

On his arrival in South Africa, Mr. Naidoo has been offered a Professorship in Geography in the United States. The offer has been accepted and Mr. Naidoo intends returning to the United States accompanied by his wife and son about the end of July this year. He hopes to be away from South Africa for a year. This offer of Professorship is considered a honour for the South African Indians who rejoice in Mr. Naidoo's outstanding achievements in the field of education and social services. In his capacity as Trustee, he is closely associated with the Phoenix Settlement where he is the educational adviser.

Gandhiji's Follower To Fast For Sixty Days

ONE of the oldest associates of Mahatma Gandhi Acharya Bhansali, is at present on two months' fast as a protest against the continued tests of nuclear weapons by the Western Powers and the Soviet Union. He started his fast on April 7. He only takes water during the fast.

In a statement explaining his reason for undertaking the fast Acharya Bhansali says that the nuclear tests are a danger to the very existence of humanity and I believe I should do penance for those not prepared to act in accordance with the needs of

humanity and not prepared to free human beings from this constant danger to their life and existence. I must pray God and seek the intervention of Divine Power to bring about what men refuse to do.

If I feel that the fasts are endangering my life I will leave them for the time being and begin them again as soon as I feel better. I will continue them as long as the tests are not abandoned.

Acharya Bhansali is one of the staunchest followers of Gandhiji among the few who are still in India.

Apartheid In British Churches: The Other Side

By MYRTLE A. RADLEY

I AM asking for information from London regarding the report submitted at the British Council of Churches in connection with church services for West Indians in Britain. From my own knowledge and experience the inference drawn, that separate Sunday services, when arranged, were a form of apartheid is a misunderstanding of the situation:

There is a desire on the part of West Indians who have recently come to Britain to have opportunity of worshipping in the way to which they are used. They have many sects represented among them and at home they use more singing and even their theological ideas are more evangelical than most English churches. They are in Britain able to attend any church service of all denominations, are welcomed as other strangers would be, though the English are, as is well known, reserved and both West Indians and West Africans (the latter being mainly students) find services cold and miss the warmth of social contact to which they are used.

While maintaining complete freedom for all races to attend church services some church leaders, clergymen and ordinary members of congregations in areas where there are many West Indians living, have tried to find premises which could be made available for *extra* services, led by their own ministers where congregations could gather and hold services according to their own tradition. I do not know details of such actual arrangements but I only heard of one case where the use of a Church Hall had been refused to a West Indian congregation, not on the grounds of race or colour but because the local clergyman could not accept the teachings of the sect in question and felt unable to let church premises for the purpose of such preaching—whether one agrees with his decision or not—I am clear that the reason was not a racial one.

On the other hand I have personal experience of ways in which people of African descent, either from West Indies or various parts of Africa, have been positively welcomed in British Churches. (Indians are for the most part not Christians and it is therefore not a question which relates generally to them—but individuals may freely attend. A Methodist clergyman spoke most warmly to me of an Indian who regularly brings his children to service.)

Only last week I received a letter from a Coloured nurse from London whose home is in Cape Town, telling of the welcome she had received from a Presbyterian Church to which we had given her introductions. An African woman student also from Cape Town has been welcomed and given positive help by a London vicar and is very much at home in his congregation. She has attended other churches with fellow (White) students and been invited to Christian conferences in her holidays. A South African boy of 11, who has recently arrived who had been a 'server' in an Anglican church in South Africa, was asked to do the same service in a church in the neighbourhood of Birmingham. My husband and I have arranged parties in connection with the baptism of children of Nigerian students in London. On one occasion an English baby was christened at the same time, family and friends of both races coming together for the service, and the clergyman made special mention of his joy at being able to baptise these two babies together as evidence of the unity of all races in the family of God.

I have little direct experience with the West Indian workers who have come to Britain during recent years but much with African students. One West Indian student who is studying for the Ministry of the Methodist church has often told me of the warm reception he has had as he goes to preach for ordinary British congregations as part of his training. He has done tours of churches in various parts of the country and enjoys recounting his experiences. His intention is to serve among his own people in Britain when he has completed his training.

People of non-European race still have some difficulties in Britain, especially connected with housing, but the position is steadily improving in spite of new testing such as the influx of large numbers of West Indian workers and the great increase in numbers of African

students. This situation is also arousing the interest of many churches, especially as these people are very largely Christian or nominally so, and the growing knowledge of the conditions in South Africa due to a policy of Apartheid will stimulate this further.

When I receive further information about this report

from the British Council of Churches I will forward it as it is important to prove that inter-
mixture of the races can and does take place where circumstances are favourable;

This is not intended for publication but with some further facts from Great Britain I would gladly put together an article.

Woman's Opinion By "IDEALIST"

THIS week, as I have not received a Western recipe, I would like to comment on the South African women. I feel that whereas in other countries the women are opening up more and more fields for themselves, we in South Africa are not even taking advantage of the fields open to us. One such field is politics.

We are so engrossed in keeping up with the latest fashions, with other social entertainments and, with due apologies to my sex, in scandalising and gossiping, that a dry topic like politics is reduced to a mere shadow in spite of the perils it holds for us and our children. I feel that in South Africa the time has now come when material things such as clothes and cosmetics should be given second place to politics.

We should organise social and political bodies and by means of these show to the millions of women who are either just not interested in politics or are not educated enough to see our present situation in its true perspective. It surely is not a difficult task to make our unfortunate neighbour see just how unjust our Government is.

In order to get a better Government we need power and

this power could only be got if men and women were prepared to work hand in hand to the bitter end.

These are my own views and my solutions but you might have different views and suggestions. Do write about them to me and we could have an exchange of ideas in this column.

Any recipes would also be welcome;

Address letters to:
THE IDEALIST,
c/o "Indian Opinion",
P/Bag, Durban, Natal.

Start a career in accounting, costing, secretaryship, building societies, municipal services or banking. Send for the FREE BOOK "The Direct Way to Success," then plan your career with the personal help of the SCHOOL OF ACCOUNTANCY, backed by 48 years of successful educational service. Write to P. O. Box 4592 (ZD) Johannesburg OR P.O. Box 1865 (ZD) Durban.

DRY CHILLIES

Gross 33lbs Bag for 30/6

Strong Brooms with long sticks made by Africans. 25/6 per dozen.

Small Brooms with short sticks 3/3 per dozen.

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

Phone 34-1349

P. O. Box 1549

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Rearrest Of Sheikh Abdullah Explained

THE Kashmir Premier, Bakshi Gulam Mohammed, is believed to have told members of the Congress Parliamentary Party on May 5, that his Government's decision to re-arrest Sheikh Abdullah was taken in the interest of the security of Kashmir and India.

The State Government, the Kashmir Premier pointed out, arrested the Sheikh this time for reasons which were stronger than those when he was put under detention in 1953.

Bakshi Gulam Mohammed detailed the activities of the Sheikh since his release in January last, which not only included publicly propagating the two-nation theory but also rousing communal passions.

The Kashmir Premier pointed out that since his release the Sheikh had directed his activities towards the subversion of Kashmir's accession to India and for the annulment of the State's Constitution which indissolubly linked Kashmir with India.

In his Id Day speech, Sheikh Abdullah had, with the Holy Koran in hand, taken a pledge not to rest until Kashmir's ties with India were broken. He had exhorted his audience to take a similar pledge in the name of the Holy Koran.

Besides collecting funds, Sheikh Abdullah had been collecting a private force and had distributed uniforms to them.

The Kashmir Premier is believed to have told the Members that the arrest of the Sheikh under the Preventive Detention Act was justified in spite of the fact that there was enough evidence to prove his treasonable activities. A trial would have given Sheikh Abdullah a platform which Pakistan and other anti-Indian forces would have exploited.

Prime Minister Injured

A stir was created in Parliament lobbies on May 5 when the Prime Minister, Mr. Nehru, and the Minister for Parliamentary Affairs, Mr. Satya Narayan Sinha, were involved in a "head-on-collision," both receiving minor injuries on their foreheads.

Mr. Nehru, who fell in a swoon, was immediately rushed

to his room in Parliament House, where prompt medical aid was given. He recovered soon after.

The incident occurred when the Prime Minister was coming out of the lobbies on his way to his room. He knocked against Mr. Sinha who was coming from the opposite direction.

Miss Sarabhai's Campaign

Mr. Nehru confessed in the Lok Sabha on May 7 that he did not know what could be done to counteract the Anti-Indian propaganda carried on by Miss Mridula Sarabhai apart from making it clear that what she said was "mostly exaggerated and baseless."

He was answering a question by Mr. Raghu Nath Singh (Cong.) who inquired whether the "anti-Indian literature" circulated by Miss Sarabhai was being sent to the U.N. also and was being utilised by Pakistan against India. Mr. Nehru said the literature probably reached the U.N., but India had made it clear that it contained mostly exaggerated and baseless statements. "I do not know what else can be done."

Ending Dowry And Purdah System

The All-India Marwari Federation will launch a satyagraha against the dowry and the purdah systems after an All-India conference of the Marwaris to be held in Calcutta next year.

Mr. Nandkishore Jalan, Secretary of the Federation, who made the announcement at a press conference, said that, four years ago, the Federation had organised a movement against purdah amongst the Marwaris and it had a salutary effect on the community. A large number of the Marwaris was now discarding the purdah system, he said.

Mr. Jalan said that the Federation was now asking wealthy Marwaris to invest in National loans and give financial assistance to national projects instead of spending on the construction of temples and dharmashalas.

"Spare Acharya Bhawe"

Mr. S. M. Joshi, General Secretary of the Samyukta Maha-

rashtra Samiti, on May 7 deplored the fact that supporters of the unilingual Maharashtra State should have disturbed the prayer meetings of the Acharya Vinoba Bhawe at Kolhapur.

While appreciating the anxiety of the people in enlisting the support of Acharya Bhawe to the cause of Samyukta Maharashtra, he deplored their resort to slogan-shouting. Reports from Kolapur suggested that the demonstrators had exceeded the bounds of decency.

Mr. Joshi reminded the supporters of Samyukta Maharashtra that Acharya Bhawe was a towering personality in the country and that it was unthinkable that a person of his stature could in any way be coerced to extend support to any cause.

The growth of democracy, said Mr. Joshi, required a spirit of tolerance for all views. The cause of Samyukta Maharashtra was just and the peoples aspirations for a unilingual Maharashtra State were legitimate. They should, therefore, be prepared to go ahead with faith and determination with or without the support of leaders like Acharya Vinoba Bhawe.

Welfare Of Asian Seamen At Non-Asian Ports

Mr. Nagendra Singh, Indian delegate and Director General of Shipping in the Ministry of Transport, proposed to the Maritime Conference in Geneva that the International Labour Organisation should carry out a special study on the welfare of Asian seamen in non-Asian ports.

"This is a matter of vital importance," he said. "As many as 65,000 of our seamen are employed on foreign ships and they have to visit a large number of non-Asian ports where facilities for Asian seamen are often lacking.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654.

Headlines, sub-editing and editorial comment by Jordan K. Ngubane of Emandleni, P.O. Inanda, Natal.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rok N roll	41/3
Barish	5 "	"	41/3
Mr. X	4 "	"	33/-
Aasha	4 "	"	33/-
Paying Guest	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6 "	" 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantush New Delhi	8/3
C.I.D. Both Sides	8/3
Devta	8/3
Mem Sahib C.I.D.	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Baarisha and Basant Bahaar	8/3
Baap Re Baap. Naya Anadaz & Shremati 420	8/3

Packing & postage
7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS
(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,
ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

We have pleasure in announcing to the general public that we are now specialising in Indian and Pakistani goods. The following are only a few of the many wide range of lines we offer:

CAROM BOARDS

Ordinary Rubber Cushion	£5	5	0
" Nickle Corner	£4	4	0
Two-In-One Carom Draft Board—			
—Rubber Cush.	£5	15	0
" " " Nickle Corner	£4	15	0

ALL WITH STICKER And MEN, TETS COMP.

AGARBATTI

{ Gateway of India—Tins 6 Tola 10/6 Each; 3 Tola 5/6
 { Three Roses " 6 " 9/- " 3 Tola 4/6
 { Lata Mangeshkar " 4 " 4/6 " ;

{ 33 Jyothi 1/6 Each.

{ India: Steamer Brand No. 444—86 Doz.

{ Pakistani: " " No 444—6/6 Doz., No. 10 16/6 Doz

{ Pakistani: Captain 27/6 Doz., Mysore Soogandh 24/- Doz.

{ Pakistani, Rose 24/- doz.; Darbar 37/6 doz.;

{ Meefat 37/6 doz.

{ Also wide range of Sarees, Glass and Plastic
 { Bangles, Immitation Jewellery, Clocks, Toys,
 { Games, Novelties, Radios and Electrical Goods.

A. K. HOUSEN & SONS,

116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 2168.
DURBAN.

For an antiseptic to fulfil the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practice it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe in use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is 'Dettol'

In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals — rely on Dettol.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૬ મે, ૧૯૫૮.

અમેરીકાનો શાહીવાદ

સા પરીપદમાં મી. શાવરે ઠરેલા અમેરીકાના “ઠાલરવાદ” પરના હુમલાનું અમે ફરી પુનરાવર્તન કરી રહ્યા છીએ તેની માફી માગવાની જરૂર નથી નોતા. સાઉથ આફ્રિકા અને અમેરીકાના જુના સંબંધને જોતા તેઓએ જે કહ્યું હતું તેની અસર ઘણી મહાન ખેંચાયેલો એમાં જરા પણ શંકા અમને નહોતી અને તેથીજ તે વ્યંગ ભર્યા શબ્દોનો ખરો અર્થ જાહેર કરવો જરૂરી છે.

આ હુમલો અમને જરા પણ ગમ્યો નથી, છતાં પણ તેના એક ભાગથી અમને સંતોષ થયો છે ખરો. આઝાદ દેશોને ઘણા સમયથી અમે ચેતવતા આવ્યા છીએ કે દક્ષિણ આફ્રિકાની આપણું સત્તા ઘણી ભયજનક છે. ગયા વિશ્વ યુદ્ધ વખતે એમની દિલસોજી હિટલર તરફ હતી. તેઓ કહે છે કે અમે પ્રભુસત્તાક રાજનીતિ અપનાવી છે કારણ આજે રાજદ્વારી ક્ષેત્રમાં તે સૌથી સલામત નીતિ ગણાય છે. પણ જ્યારે આઝાદ દેશોએ પોતાની સ્વતંત્રતાનું ક્ષેત્ર બહોળું કરવા માંડ્યું ત્યારે સાઉથ આફ્રિકા ઈલાયદાપણના પોતાના ખરા રૂપમાં ઉઠાડું થયું છે. ધારાસભાના એક સભ્ય તરીકે મી. શાવરે ધારાસભાના સભ્યોના મગજમાં શું છે તે સાધ્દામાં જાહેર કર્યું છે, અને આ અમે લખી રહ્યા છીએ ત્યાં સુધી વડા પ્રધાને આ વિશે પોતાનો વિરોધ પ્રદર્શિત નથી કર્યો તે ખતાવે છે કે અમારી શંકા સત્ય છે.

આપણી સરકાર અમેરીકા પર એવો આરોપ મુકે છે કે જેવો આરોપ કેમ્બ્રિજીયુનીવર્સિટી દેશે મુકે છે તેથી અમને આશ્ચર્ય થાય છે કે એક કેમ્બ્રિજીયુનીવર્સિટીનો વિરોધી દેશ કેમ્બ્રિજીયુનીવર્સિટીના બાવા કેમ રવીકારે છે. મી. શાવરે જ્યારે એમ કહ્યું કે “કેમ્બ્રિજીયુનીવર્સિટી અમેરીકા માટે જેમ કહે છે તેમ અમે પણ કહીએ છીએ” ત્યારે હર્ષ ભર્યું આશ્ચર્ય અમારા જેટલું કેાઈનેજ નહી થયું હોય. હુનીયાના આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં અમેરીકા શું ભાગ ભજવે છે તે વિશે આપણું સત્તાની જમણીપાંખ ડાબીપાંખના મત સાથે મળતી થઈ છે એ મોટા મહત્વભર્યા ખતાવે અમને આશ્ચર્યમાં ગરકાવ કર્યા છે.

જમણી પાંખના આપણું સત્તાધીરો સામે અમેરીકા હવે એવી ભાષા વાપરે છે કે જે આઝાદ દેશોના કચડાયેલા દેશોએ સ્વિકારવી જોઈએ કે જેથી તેમનું જીવન પ્રભુસત્તાક તરફ આગળ વધે.

બીજી તરફથી ધારાસભાના પ્રધાનનું ભાષણ ઘણું અગત્યનું છે. મી. શાવરે ઠાલરવાદ પર જે હુમલો કર્યો છે તે તેઓએ પુરવાર કરવો જોઈએ. અમે જાણવા ઇચ્છીએ છીએ કે તેઓ આમ બોલવાનો શો અર્થ કરે છે. તેમજ અમેરીકા પર આ હોવારોપણનું કારણ શું છે તે પણ જણાવવું જોઈએ.

અમેરીકાના સરકારી હેવાલ મુજબ અને ત્યાંના વેપાર ઉદ્યોગ ખાતાના હેવાલ મુજબ અમેરીકાએ આફ્રિકામાં સાઠ લાખ ઠાલરનું રોકાણ કર્યું છે અને તેમાંનું અરધું સાઉથ આફ્રિકામાં કરાયું છે. આ હેવાલ મી. શાવર પાસે હશે તે તેઓ જાણે. ઉપલા હેવાલો પરથી એમ પણ જણાય છે કે ગમે વળે અમેરીકા અને આફ્રિકા વચ્ચે એક અખજ ઠાલરનો વેપાર થયો હતો, જે સમસ્ત અમેરીકાના આયાત અને નિકાસનો ૫ ભાગ કરતા જરાક

ઝોછો હતો. આ જોતા આર્થિક ક્ષેત્રમાં આફ્રિકા અમેરીકાના ઠાલરવાદ સામે જેવી રીતે હુમલો કરી શકે તે અમે નથી સમજી શકતા. પણ કદાચ આપણા પ્રધાન વધુ સારી રીતે તે જાણતા હશે. અમેરીકાના ઐતીહાસીક ભુતકાળથી અને હાલના આઝાદ થયેલા લોકો તરફના અમેરીકાના વળણથી આપણા પાણી અને જમીન ખાતાના પ્રધાન કેમ કહ્યું સમજી નથી શકતા? શાહીવાદ સામે લડી અમેરીકા જન્મ્યું છે. યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સનું ખંધારણ પૂર્ણ સ્વતંત્રતા તરફ આગળ વધવા માટેના માર્ગે દોરનાર છે. એ ખરું કે, અમેરીકા ઘણા વખતથી વિચાર વમળોમાં ગુન્વાવાય છે કે તે જે વ્યવહાર માર્ગે છે એને અનુસરે કે, નૈતીક માર્ગને, પણ અમેરીકા હવે પોતાના સિદ્ધાંતને અનુસરવા ભર્ગત થાય છે અને તેનો જે આઝાદીનો આદર્શ છે તેની સાથે આફ્રિકાની આઝાદીને સાંકળી લે છે. આથી અમેરીકાએ રંગલેદ પ્રવર્તતાં દેશમાં નાણા મઠક ન આપવાનું નક્કી કર્યું છે.

આથીજ એવો ખરા પ્રભુસત્તાકવાદીઓ છે તેઓને ઘણી યુશી ઉપજે છે. અને આપણું સત્તાવાળાઓને આયાત પહોંચે છે.

ભુતકાળમાં અમેરીકાએ જે માર્ગ લીધો હતો એનાથી કચડાયેલી પ્રભુને અને અમારો અમેરીકા તરફનો વિશ્વાસ ઘટતો જતો હતો. પણ અમેરીકા હવે પોતાનો માર્ગ ફેરવી સત્ય માર્ગે ફરી આગળ વધી રહ્યું છે તેથી આનંદ થાય છે. શાવરનું ભાષણ આપણને તે સત્યની લેટ ધરે છે. આવા શાવરના હાથમાંજ છે કે અમેરીકા ના ઠાલરવાદ તેમને ન ગમતો હોય તો તેઓ તેને નાણુદ કરી શકે છે.

અમે અમારા પુરતું કહી શકીએ છીએ કે શાવરે જે ઉકળાટ ઠાલવ્યો છે તેનાથી અમેરીકા હવે એવું પગલું લેશે કે જેથી આફ્રિકામાં કેમ્બ્રિજીયુનીવર્સિટી ન પેસે અને મી. શાવર જેવા પણ ન ઉભી શકે.

રોડેશીયામાં કેલોનીયલ ઓરીસનો અંત

રોડેશીયાના ફેડરેશનમાંથી કેલોનીયલ ઓરીસ કાઢી લેવાશે તો ફેડરેશન માં યુનાઇટેડ ફેડરલ પક્ષ ને સત્તા પર છે તે અને ડોમીનીયન પક્ષ વચ્ચે સારો સંબંધ નહી રહે એમ સર વેલેન્સકીએ એક સભામાં કહ્યું હતું. વધુમાં તેઓ એ કહ્યું કે:

“કેલોનીયલ ઓરીસ ફેડરેશનના ઠેલકા ભાગેમાં ડોમીનીયન પક્ષને સત્તા આપવી એવી વિચાર ઓણી ધરાવે છે.

“ડોમીનીયન પક્ષ પોતાનો ખાસ કાબીઓનો દેશ ઇચ્છે છે. પણ યુનાઇટેડ પક્ષ આ બધું નભાવી નહી શકે.”

“સ્વતંત્રતાનો કાંઈ પણ અર્થ હોય તો ફેડરેશનમાંથી કેલોનીયલ ઓરીસ જની જ જોઈએ.

“સર વેલેન્સકીએ વધુમાં મતઘારોને કહ્યું કે, “તમે અમારા યુનાઇટેડ પક્ષ ને ફરી સુટાને. આ યુટીમાં જે કાંઈ પક્ષ સત્તા પર આવશે અને જે એને જોઈતી બહુમતી મળશે તો ૧૯૬૦માં જે પરીપદ ભરાવાની છે તેમાં તે પક્ષ

હાજરી આપશે. આ પરીપદ રોડેશીયાને આઝાદી આપવી કે કેમ તેનો નિર્ણય કરશે.

“હું એ જોવા ઇચ્છું છું કે, રોડેશીયાની ફેડરેશન સરકાર અને સાઉથ રોડેશીયાની સરકાર વચ્ચે સારો સંબંધ હોય અને જ્યારે આપણે આપણો દેશ ૧૯૬૦માં પરીપદ સમક્ષ રજૂ કરશું ત્યારે આપણા રોડેશીયાનો દેશ.”

“તે પ્રતિનીધી મંડળને નેતા બનું કે ન બનું પણ હું જોખવટ કરવા ઇચ્છું છું કે જે આઝાદીની કિમ્મત અમારે જે કાંઈ છે તે આપી દેવાની હશે તો તે છુટ ઊડે અને રવીકાર્યું નહીં.

“મારો મત એવો છે કે, કાંઈ પણ દેશે ઉત્તમ મુદ્દો હોય તો તેને ખરા આર્થિક માર્ગે આગળ વધવું જોઈએ. અને હું જોવા ઇચ્છું છું કે આપણા આ દેશ આર્થિક અને રાજકીય ક્ષેત્રમાં સમાર્તરે આગળ વધે. છતાં જો આ બેમાંથી એક પસંદ કરવાનું મને કહેવામાં આવે તો, હું આર્થિક પ્રમતી રવીકારું.

રાજનીતીથી લોકનીતી તરફ ગમન

(ધીરેન્દ્ર સુજનમદાર)

(ગતાંકથી ચાલુ)

જો કે માનવજાતે રાજ્યતંત્રથી કેટલાંક લોકનીતિ અપનાવવાના આશયથી તેને સમાપ્ત કરી, છતાં તેના વિકલ્પમાં જે સ્વીચ્છ સંમતન થયું તે બહુ સમાધાન કારક ન થયું. નીતિ ઘડવાનું કાર્ય જનતાએ પોતાને હસ્તક રાખવા માટે મતદાનની પ્રથા અપનાવી. પણ પ્રત્યક્ષ તેના હાથમાં કોઈ જ ન મળ્યા. એની હાલત એવી રહી કે એકાદ ખેડતુને એની જમીન પરનો એનો હક્ક કેટલાંક સિદ્ધ થવા છતાં જમીન એને હસ્તક ન આવે. રાજ્યપર બધા ભાર નાખવાનું જનતા સિખીજ હતી. આથી બધારે પોતે સુટીને ચોકલેલા પ્રતિનિધીને હસ્ત રાજ્યની લગભગ સૌંધી બધારે જનતા રાજ કરતાં પણ તેની પાસે વધુ અપેક્ષા રાખતી ય. આથી પરીણામે રાજ્યતંત્ર કરતાં પણ જનતંત્ર પર વધુ યોગ્ય વધે. આનું ફળ એ આગ્યુ કે જનતાના નિલ્લ જીવનમાં સત્તાની દબલગીર વધતી ય. એ દબલગીરી વધતા વધતા લોકલેલા રાજ્યના રૂપમાં વધીને આજને સ્વરૂપે આવી ઉભી. આ જોતા એમજ જણાય કે જનતંત્ર કામગીરી પર રહું અને બીજે રૂપે રાજ્યતંત્ર જ નિકસીત થવા કીડી.

પરીણામે જનતાએ રાજ્યનીતી ખતમ કરી જે લોકશાહીની કલ્પના કરી હતી તેને અદલે સમસ્ત દેશમાં એક મજબુત નીકરશાહી જનજીવનની છાતી પર આવી ને આજે સમસ્ત દુનીયાના રાજદારી વિચારો આ પરિસ્થિતીથી અકળાયા છે. લોકશાહી ફવી રીતે પામરે, એ તેઓ સમજી નથી શકતા. લોકશાહીના ખુબરીઓ પોતાને હાથે જ એનું યુગ થયું નોંધ વ્યાકુળ થયા છે. અને બંધારણમાં અહીં તહીં ફેરફાર કરી આ શુંબધાથી મુક્ત થવા ઇચ્છે છે. પરંતુ જેમ જેમ એ એને તોડવાની કોશીશ કરે છે તેમ તેમ તે વધુ જકડાતા જાય છે. સ્થાનીક સ્વચાસન (લોકલ સેલ્ફ ગવનમેન્ટ) ગ્રામ પંચાયત, આ બધા દારા ચાસન હેન્ડને વિદેશીત કરવાની જે ચેષ્ટા ય. રહી છે, એ મધ્ય રાજસભાની ચાખાઓ અને પ્રચાખાઓ હોવાથી એનો જ સ્વભાવ અને સ્વંધર્મ તેની સાથે તેનામાં જન્મે છે. પરીણામે સમાજના સાવ નીચેના યરમાં પણ નીકરશાહીને સંમતીત કરી દે છે. આ જોતા આજે દુનીયામાં જે સામ્પવાદ, ફ્રીસિસ્ટવાદ, અથવા લોકરાજ્યવાદને નામે જે કાંઈ ચાલી રહ્યું છે, એ બહુ એક યા બીજે રૂપે સ્વીચિકાર વાદના બિજ બિજ રૂપ સાખીત થયા છે, અને તેથી પ્રત્યેક રાજ્યનીતિક પ્રથામાં દિન પર દિન નીકરશાહીની શક્તિજ વધી રહેલી દેખાય છે.

મતદાનથી સુદી ચોકલેલા પ્રતીની-ધીઓ દારા ચાલતું તંત્ર લોકશાહી ગણાય છે. અને જનતા માને છે અમારા પ્રતિનિધીઓ જ રાજ્ય કરે છે. અને તેથી અમારું જ રાજ્ય છે. પણ જનતા નથી જાણતી કે એ અધી કારી માણસ નીકરશાહીને જ સભ્ય છે. આથી જનતાનું જીવન સ્વતંત્ર નથી અને તે કોઇ પણ વિજ માટે આજે પોતાના હાથમાં સત્તા નથી રાખી શકતી. મને તે સ્વીચ માટે આજે તેને સરકાર પાસે હાથ ફેલાવવો પડે છે. આનું ફળ એ આગ્યુ કે, જનતા પોતા માટે કાંઈ જ નિષ્ક્રમ

નથી કરી શકતી. પરીણામે જે ને કારણે રાજ્ય પ્રથા બંધ કરી જનતંત્ર શરૂ કર્યું એનાથી પણ જનતાની સ્વતંત્ર નિયામક શક્તી કુદિત બની ગઇ. આનું કારણ શું છે એનો ગંભીર વિચાર કરવો જોઇએ.

રાજને સમાપ્ત કરતી વખતે માનવે એક ધુલ કરી. એ ધુલ મરો કે શ્વમ દુઃખનું કારણ સામાજિક રહીઓ છે, નહીં કે એના સંચાલક. શરૂવાત માં માનવે જોયું કે પોતાની અંતરની સંસ્કૃતી, અને પોતાની આંતરીક વિકૃતિ તું રક્ષણ અને પ્રમન કરવા દંડ શક્તી ની જરૂર છે અને તેને એક માનવીના હાથમાં દંડ આપી દીધા. સંસ્કૃતિક વિકાસની સાથે સાથે વિકૃતિના શમન માટે સામુદાયીક સંસ્કૃતિનું સંમતન એજ સાચો માર્ગ હતો. પણ માનવે તે તરફ એ ધ્યાન રહી દંડ શક્તીની ઉત્તરી કીધી. પરીણામે માનવે પોતા ની સંસ્કૃતીની શક્તી પરની આસ્થા યોઇ અને દંડ શક્તી પરની આસ્થા વધારી. એટલે કે સમાજને બરાબર રાખવા દંડ શક્તી એજ ઉપાય જોયો. પદ્ધતિને અદલ્યા વગર સંચાલનને અદલ વાથી પરિસ્થિતીનું પરિવર્તન નથી થતું. આજ કારણે સર રાજ્યતંત્રને અદલે લોકતંત્ર શરૂ કરતા છતાં માનવ ને સંતોષ ન થયો. ઉલટાનું અધી-કારની ઇચ્છા વધી અને તેથી વિકૃતી ની પણ વૃદ્ધિ ય. પરીણામે આજે માનવ એક બીજને કચડી નાખવાની સપાટીએ આવી ઉભો છે. રાજ્ય તંત્રમાં જનતાને એક સંતોષ હતો કે રાજના મરણ બાદ એનો વંશ જ રાજ્ય ચલાવશે. રાજ સામે બળવો પણ થતો તો તેની પછી તેનો જ વંશજ માદી પર આવતો. પણ પ્રતિનિધી તંત્રમાં ગમે તે વ્યકતી અધિકાર રૂઢ થઇ શકે છે. આ કારણે પ્રત્યેક માનવીના મનમાં અધિકારની લાલસા જગી. આને પરીણામે પ્રત્યેક માનવીને બીજ એક સાથે વિરોધ થતો મરો ધન લાલસા કરતા અધિકાર લાલસા વધુ બળવાન છે એ આપણે જાણીએ જ છીએ. એટલે કે સંપત્તીજનિત

પ્રતિદિનનીતાને મર્યાદીત કરવા રાજ્ય તંત્ર નિમાર્થ્ય કરાયું હતું તેજ પ્રતિ દેશીતાનું મોડુ કારણ બની મર્યું. એનાથી સમાજનું જીવન જર્જર થતું જાય છે.

આજનું લોકતંત્ર જનતાને બીજી રીતે પણ ભેચેત કરી રહ્યું છે. આનાથી જનતા નિરંતર અનિશ્ચીત દશા ને લીધે ભેચેત રહે છે. માનવના રૂપમાં રાજમાં પણ વિકૃતીઓ હતી, એ કારણે તે અધિકારનો દુર ઉપયોગ કરતો. પ્રતિનિધી પણ એમ કરી શકે છે. એનું માન પ્રતિનિધી તંત્રની સ્થાપના કરનારને હતું. તેથી આ માટે પણ તેઓએ કેટલાક માર્ગો દેવા. એક એ કે એમા વિરોધી પક્ષ પણ સ્થાપવો. બહુમતી પક્ષ સત્તાનું સંચાલન કરે અને લઘુમતી પક્ષ તેને આડો ઠાટો રોડે તે જોએ માન્યુ કે આ રીતે સત્તામાં અધિકારની વિકૃતીને અંકુશમાં રાખી શકાશે. પણ તેમ બનવા નથી પામ્યું.

વિરોધી પક્ષને રાજકીય ક્ષેત્રમાં

બૂલોને સાધારનાર રાજનીતીજોએ માન્યો હતો. પણ તેમ ન થતા તે પક્ષ પણ અધીકાર લાલસુ બની પ્રતિદેશી પક્ષ બની ગયો. રાજ્યને અથવા સમાજને સાફ પનાવવાની ઇચ્છા ન સેવતા પ્રત્યેક પોતે અધીકાર પામે એવી લાલસાઓ સેવી એને માટે સક્રિય બન્યો. આમા ચડસા ચડસી પેઠી અને વિકૃતીએ ધર ધાણું: કાર્ય કરવા કરતા કાર્ય સાફ છે એ જનતાને બતાવવા જે પ્રચાર કરવો જોઇએ-એ અધિકાર પદે રહેવું હોય તો-તેમાં જ અધિકારીઓ નો સમય, નાણા, અને જ્ઞાન વેડાઈ રહ્યા. આને પરીણામે સમાજમાં એક પક્ષ પોતાની વાહવાદ કરે અને બીજો પક્ષ પોતાની વાહવાદ કરે. સાધારણ જનતા આથી એકાદ પક્ષો -બધાં લાજ જોય તે પક્ષે સાથ આપતી ય. પરીણામ એ આગ્યુ કે, હડતાળ, અને વિરોધી અનેક પુક્ષો તથા અર્થાતી સમાજમાં પેઠી. આ બધાથી જનતાનું જીવન ખુબ અનિશ્ચીત છે. એટલુ જ નહીં પણ જનતાના નાણાનો દુર ઉપયોગ અધી-કારીઓ કરે છે. દાખલા તરીકે આદર્શ લોકતંત્રનો દેશ ઇંગ્લંડ આપણે જોઇએ તો આપણને જણાશે કે એક પક્ષ સત્તાપર આવે ત્યારે લોકાના લાભ માટે કારખાતાઓનું રાષ્ટ્રીય કરણ કરે છે અને બધારે બીજો પક્ષ આવે ત્યારે તે વ્યકતીકરણ કરે. આમા જનતાના કેટલા નાણા અગડે છે? હાંદુસ્તાનમાં પણ પ્રત્યેક પ્રદેશ માં રાજ્યનીતિક કારણો સર પ્રતિવેન કેટલા સંધર્ધ થાય છે તે આપણને ખબર જ છે. આ કારણો સર આ યુગમાં રાજનીતિ એક ગંભીર કાષ્ટક બની ગયો છે. (ચાલુ)

આપણાથી બદલો લેવાય ?

લેખક: શ્રી કાકા કાલેલકર

ચોમાસું હતું. ધરમાં બહુ જ સુવું હતું. એટલે એક ગરીબ માણસ પોતે છાપરા પર સમાર યુવા કામ કરતો હતો. બિચારાનો પગ લપા મરો અને છાપરા પરથી રરતા પર પડ્યો. નીચે એક ફકકડ રૂપ રરતે ચાલ્યો જતો હતો. તેના જ ઉપર એ બિચારો આચિતો પડી. પેલા ફકકડ પુરપને સહેજ વાગ્યું ખડં પણ એથીયે વધારે તો નાં કપડાં બચડી ગયાં. ફકકડથી આનું કેમ સહેવાય ? તેણે ન્યાયાળ પાસે જઇને ફરીવાદ કરી ન્યાયાધીશે પેલા ફકકડ પુરપને કહ્યું: "અરીય માણસને પણ વાગ્યું જ છે. એને ક્ષમા કર." ફકકડે રોડમા કહ્યું: "આ ન્યાયની કચેરી છે. અહીં હું ધમને ઉપદેશ સાંભળવા નથી આવ્યો. મારે તો ન્યાય જોઇએ છે."

ન્યાયાધીશે ગંભીર સુદા કરી સુકાદો લખી આપ્યો, 'ગરીબ માણસ યુનેગાર છે. તેને સજા થવી જ જોઇએ. માટે હું ફરમાવું છું કે ફકકડે પોતાના ધરના છાપરા પરથી નીચે આ અરીય માણસ ઉપર પડવું. સંભવ છે કે ફકકડનું ધર બહુ ઉચું હોવાથી ગરીબ માણસને વધારે લાગી જાય. તેમ યાવ તો તેનો ફરી સુકાદો આપવો પડે માટે ફકકડે સાવચેતીથી પડવું.'

પંડીત નહેરૂએ મહર્ષી કર્વેના સેવાકાર્યોની કુરેલી પ્રશંસા

ભારતના સમર્થ સુધારક, આગેવાન કાર્યકર અને ડેળવણીના પીતામહ મહર્ષી શ્રી. ઘોડા ડેશન કર્વેની અદાર એપ્રીલ યુક્તારે એકસોમી વર્ષમાંક હતી જેની ઉજવણી મુંબઈ ખાતે ખુબ શાનદારપણે યજ્ઞ હતી. સમારોહના પ્રમુખરયને મુંબઈના ગવર્નર શ્રી. પ્રકાશ હતા. પંડીત નહેરૂ આ પ્રસંગે ખાસ દીલ્હીથી આવ્યા હતા અને વીસ દિવરની મેદની દાવર હતી. મહર્ષી કર્વેને માનવત્ર અને અનેક સંસ્થાઓ તરફથી કુલદાર કરવામાં આવ્યા હતા.

નહેરૂનું પ્રવચન

પ્રસંગોચીત પ્રવચન કરતાં પંડીત નહેરૂએ કહ્યું કે જેનાથી દેશખાંધવેને પ્રેરણા મળે અને જેમણે શાંત મંભીર નીપ્તાથી કાર્ય કરેલ છે તેવી જવલંત વિભૂતીઓમાં મહર્ષી કર્વેનું રયાન અનોખું છે.

શ્રી શિક્ષણ અને સમાજ સુધારણા ના શ્રી. કર્વેના કાર્યનો ઉલ્લેખ કરી પંડીત નહેરૂએ બે ચીની કહેવનો કહી જેમાંની એક છે.

“અધિકારને ગાળો ભાંડવી તેના કરતાં એક મીશુખર્તી સળગાવવી તે હજાર દરબજે સાફ.”

પંડીત નહેરૂએ બતાવ્યું કે આ સમારંભમાં દાવર છે તેમાંના કેટલાક જન્મ્યાં પણ નહીં હોય ત્યારે શ્રી. કર્વેએ મીશુખની સળગાવી અને નિશ્ચિન કાર્યને છવન સમર્થણ કયું. દેશની પ્રગતીનું માપ આના દરબજાથી નીકળે. સામાજિક ક્રાન્તિ ઉપર રાજકીય અને આર્થિક ક્રાન્તિ આવે છે. ભારતે રાજકીય ક્રાન્તિ કરી છે, તેણે કેવે સામાજિક અને આર્થિક ક્રાન્તિ ધાવવાની છે. સામાજિક વીકાસ

દેશની મહીલાઓના કાળા પર આધારિત છે.

શ્રી. કર્વેની હાંમત અને શાણપણ નો ઉલ્લેખ કરી પંડીત નહેરૂએ દર્શાવ્યું કે મહર્ષી કર્વે પ્રાચીન સતેની દરેળ માં આવે છે, હું તો ખાસ આથીવોદ લેવા આવ્યો છું. ગાંડપણભયી આ જગતમાં મહર્ષી કર્વે જેવી વ્યક્તિઓ આશાની જ્યેત જલતી રાખે છે.

પંડીત નહેરૂએ કહ્યું કે આજે જ્યારે એવી ચંકા યાવ છે કે જગતનું ભાવી અધારા તરફ જાય છે, કે પછી તુતન યુગની ઉધા ઉગે છે તેવે સમયે મહર્ષી કર્વે જેવી વ્યક્તિઓ રાહ ચોંધી જાય છે.

મહર્ષી કર્વેએ વાળેલો પ્રત્યુત્તર

મોનપત્રનો પ્રત્યુત્તર વાળતા શ્રી. કર્વેએ કહ્યું કે હું આ અદ્ભુત સન્માનનો ઝલ્લો છું. મુંબઈમાં મહિલા ડેળવણીનો જે વિકાસ થયો છે તે મારા સાધીઓની નિઃસ્વાર્થી સેવા અને જનતાની ઉદાર મદદને આભારી છે. જનતાના પ્રતીનીધીરૂપે હું બહુમાન ગ્રહણ કરું છું. મારી સંસ્થાએને સફળતા સાંપડી છે અને મને આશા છે કે મહિલાઓ આગળ આવી તેમની દરબજે અદા કરશે. મારા છવનની ઘણીખરી ઇચ્છાઓ પુરી યજ છે, હવે એક જ ઇચ્છા છે કે મહારાષ્ટ્ર અને ગુજરાતને તેમનો ઉચીત દરબજે પ્રાપ્ત યાવ કે જે દરબજે ભારતમાં અન્ય રાજ્યોને મળેલ છે.

અલીનંદન

શ્રીરંજના પ્રસિદ્ધ વિજ્ઞાનીઓ, પાદરી ઓ અને વિદ્વાનો એ કહી મેએ ધોડીય વડા પ્રધાન મી. હેરલ્ડ મેકમીલનને પશ્ચિમ જર્મનીને ન્યુક્લેર સરંજમ આપવાની યથેલી દરખાસ્તને ટેકા નહિ આપવાની બલામણ કરી છે એ અપીલ સેટ પોલ્સ કેથીકલના ઉપદેશક કેનન, જોહન કોલીન્સે વડા પ્રધાનને પહાચાડી હતી. જેમ! વધુ માં એમ પણ કહેવામાં આવેલું છે કે જ્યાં સુધી હાથપાર ઘટાડાની સમજુતી ઉપર ન અવાય લા સુધી ન્યુક્લેર અખતરા અટકાવી દેવા.

વિનોબાજીની આશા ન રાખો

સંયુક્ત મહારાષ્ટ્ર સમીતીના મંત્રી શ્રી. એસ. એમ. જોશીએ ૭મી મેના જલ્લાભ્યં કહ્યું કે, જેઓ અલખ મહારાષ્ટ્ર રોટસ યાવ એમ ઇચ્છતા ડાય તેઓએ વિનોબા ભાવેની પ્રાર્થના સજામાં અડચણો ઉભી કરે છે પણ વિનોબાજીના વિચારો ન અમતાં હોય તો પણ પ્રાર્થના સજામાં તેઓએ ઇખજગીરી ન કરવી જોઈએ.

સંયુક્ત મહારાષ્ટ્ર પક્ષના લોકાને જોશીએ કહ્યું કે “વિનોબા ભાવે જેવા સમસ્ત દેશખર પ્રભાવ પાડતી એક વ્યક્તી પાસે આપણે આશા ન રાખવી જોઈએ કે તેઓ આપણા આ

સવાલને ટેકા આપે. “પ્રબલ સત્તાકવાદી આપણે ખનતું હોય તો ખીજ ભિન્ન વિચાર એણીએ તો અબ્બાસ કરી તેને સમજતાં આપણે શીખવું જોઈએ.

“મારે માટે સંયુક્ત મહારાષ્ટ્રની માંગણી ન્યાયી છે. પણ ખીજાને કે જે મહારાષ્ટ્રનું જોડાણ ઇચ્છે છે તેઓને તેમ માગવાનો અધીકાર છે. આમ છતાં આપણે આપણા ધ્યેયમાં આગળ વધવાની શકતી ડેળવવી જોઈએ પછી બલે વિનોબાજી જેવા નેતાઓ આપણને સાથ આપે કે ન આપે.”

સ્વીઝ કેપ્ટન ઇચી જલતી રીસ્ટ વોચ ઘડીઆલો. ૧૭, ૧૯ અને ૨૧ જુલેલની ઇચ્છોરોટ ઘડીઆલો. ભાવ બહુ સરતા રાખ્યા છે. માટે તપાસ કરો, વહેલો તે પહેલો. લખો : MAARMANS PTY LTD. Box 26, Phone 128. Brits Transvaal.

કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત સંસાર ધર્મ ૬ ૦ દીપ નિર્વાણ (દર્શક) ૭ ૦ છેલ્લો અબીનય ૯ ૬ મળવાનું ડેકાણું : આ જોશીસ Indian Opinion, Private Bag, Durban, — Natal.

તમે ‘ઈન્ડિયન ઓપિનિયન’ના ગ્રાહક છો ? જો ન હોવ તો શા માટે નહિ ?

માસ્ટર ઇધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ
જાત જાતનાં નાયલન, રેયમી તેમજ સુતરાક કાપડ, સીઓ બાજકો અને પુરો માટે લિતમ જાતના ડુલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગનસ અને બચ્ચાઓ માટે—બુટીક, ખીબ્સ, બ્લેન્ડેટસ, શોલ્સ; નેપકોનસ વિગેરે.
દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા બલામણ.
૩૩ વેસ્ક સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૪-૧૩૪૯ — બોક્સ ૧૫૪૯.

શું તમારી ચાવી ખોવાય છે ?
એમા શું જરાપણુ સુઝારો નહી તમે ખોવાય તે પહેલાજ ખીજ ચાવી ખનાવવા ટી ડાહ્યા
ફોન : ૨૩-૬૪૪૭ — ૧૮ જ્ઞાનવેલોખ સ્ટ્રીટ, જોહાનર્ગ.
તે મળો અથવા ફોન કરો. તે તમારી ચાવીઓ કુપરલીમિટ ખનાવી આપશે. આથી તમારી ખંધી ચીંતાને અંત આપશે. બદાર મામતો ઓડરો પર ખ્યાન અપાશે.
ચાવીઓ ! ચાવીઓ !! ચાવીઓ !!!
મોટર કાર, કબાટ, નાઈટ લેચ, રીમ લોકસ વિગેરે ખંધી જાતની અને કરીએ છીએ. એકવાર અજમાવી જુવો. નવા તાળા જેવા જોઈએ તેવા મળશે.

પી. નાયડુનું આગમન

હુનની સાચી કાલેજના વાઈસ પ્રીન્સીપાલ શ્રી. એમ. બી. ડાયડુ અમેરીકાની મેં માસની જોગ્રાફી લેકચર ની સુસાં પુરી કરી બે. અહવાડીયા પર પૂર્ણ ડરખન આવ્યા છે. તેમના અમેરીકા પ્રવાસ દરમીયાન રોટ ટીચસ કાલેજના તેઓ મેમાન હતાં. તેઓએ અમેરીકાની ઘણી કાલેજમાં આક્રીકી જુગોળ પર લેકચર આપ્યા હતાં કે જે ઘણી સફળ યજ હતી.

છેતા પંચ વર્ષ દરમીયાન તેઓએ આ નીજ સુસાંકરી લેકચર તરીકે પુસ્તકમાં કરી છે. તેઓ અહીં આની પછી તેમને અમેરીકામાં કાયમી પ્રોફેસરનો હો લેવાનું આમંત્રણ મળ્યું છે તે તેઓ સ્વીકાર કરી તેમના પત્ની તથા બાળક સાથે જુસાઇ માં એક વર્ષ માટે કરી અમેરીકા જશે.

મી. એમ. બી. નાયડુ શ્રીનીકસ સંસ્થાના એક દરજી છે.

નારી જગત

આ યુગનો યજ્ઞ

વિનોબાજીએ એક નવો ચિલો શરૂ કરવાની એક ખીજ ઘાપણા કરી છે. તેઓએ બેનેને અપીલ કરી છે કે એક "સર્વોદય પાત્ર" એકાદ ડબ્બો એવો રાખો કે જેમાં જગતા પહેલા ધરના બાળકો એક સુદી અનાજ નાખે અને એકવાડીયા બાદ એ અનાજ ધાનમાં આપી સેવકોને નિભાવે. સર્વોદય કાર્યકર્તાઓ વગર વેતને કામ કરે એને જમાડવાનું અને પોશવાનું કાર્ય સમાજનું છે. તે એક વ્યક્તીપર ન પડે આથી આ રીત રાખી છે. આ ઉપરાંત ખરીબોને પણ આથી મદદ કરી શકાય અને બાળકો પોતાના નિત્યજીવનમાં જમતા પહેલા "ત્યાગીને ભોગવી જાણો"નો મંત્ર શીખે."

વિનોબાજીની આ અપીલ દેશમાં થઈ છે. આપણને આ દેશમાં પણ જાવના કેળવવાની ધણી જરૂર છે.

આપણે બધા કાંઈક એવું, માનતા થયા છીએ કે, જે કાંઈ પણ આપણે આપણી અક્ષય, હોશીયારી, અને પરિસ્થિતીને લીધે મેળવ્યું હોય તે "આપણે લાડવો" પોતેજ આવે. જોકે તે આવના તેને કહી શકાય છે. આ જાવના આપણે ઊંડી એવી જાવના વિકસાવવી જોઈએ કે મારી પાસે છે તેમા ખરીબોનો પણ હક છે. મારી કમાઈનો અમુક ભાગ મારે સહઉપયોગ માં વાપરવો જોઈએ અને તેજ જાવના બાળકોમાં કેળવવા એમને પણ ખરચ માટે મળતાં નાણાંમાંથી કે એવા બીજા કોઈ સાધનો દ્વારા ખરીબોને ભાગ કાઢી તે વાપરે એમ શિખવવું એ માનું કર્તવ્ય અને ફરજ છે.

આ જાવના હકત કહેવાથી નહીં શિખવાય. આચરવાથી શિખવાશે આપણે આચારમાં મુદ્રી આપણા બાળકોને તે જાવના શિખવાયે કે જેથી તેઓ એક દવાળુ સભ્ય નામરીક બને.

બાપુજીએ કહ્યું છે કે, "હું માનું છું કે આપણે બધાજ એક રીતે ચોર છીએ. જે હું મારી વર્તમાન આચર્યકતા કરતાં વધુ મારી પાસે રાખ્યું તો હું બીજા નું ઝંઘું છું તે ચોર કરું છું. જો માણસો પોતાની જરૂરીયાતો કરતા વધુ સંચય ન કરે તો હુનીયામાં ગરીબીનું નામ ન રહે."

બાપુજીના આ શબ્દો ખરા પાડવા માટે સૌએ આગળ વધવું જરૂરી છે. આને આપણે સંસ્કાર યુગવી રવા છીએ. પુરૂષો ધન અને ધન સાથે આવતા અનેક બીજા સહાયો પાછળ ધમર જેમ પડ્યા છે. આપણી

સંતતી તેથી પણ બદલર થશે જો આપણે ચેતનું નહીં તો. બેનો ચેતે.

બાળકોને કેમ ઉછેરશે

(એક માતા)

આપણે ઘણીવાર આપણા બાળકને વધુ પડતા ખોટા લાડથી બગાડીએ છીએ. ક્યારેક બહુલ બેનો એમ સમજીને કે 'મોન-સોરી' નિતી પ્રમાણે મરાય નહીં. મરાય નહીં એ સાચુ પણ પ્રત્યેક બાળકને સારું થું અને ખોટું થું એ, સમજાવવા ની જરૂર છે જ. તે એમને સારા બાળકો બનાવવા હોય તો. આથી એક વસ્તુ ના પાડી હોય તો તે કરે તો તેની તેને શિક્ષા કરવીજ જોઈએ. શિક્ષા મારથી ન કરતાં કાંઈ બીજે

તમે કટકો આઠાર લો છો એ મુખ્ય વસ્તુ નથી. તમે કેટલો આઠાર પચાવો છો એ જ મુખ્ય વસ્તુ છે. જેને ખરાબર પચે છે તેને વારંવાર ખાવાની જરૂર રહેતી જ નથી. વારંવાર ખાનારા લોકો માન છમને સંતોષવા ખાતર જ ખાતા હોય છે-ખરી જમીને અનુભવ તેમને હોતા નથી.

રૂપે થવી જોઈએ. દા. ત. તેને એક ઠેકાણે બેસાડી રાખીને અથવા તો તેની સાથે અબોલા થોડા વખત માટે લઇને અથવા તેને ફરવા ન લઇ જઈને કરી શકાય. ખીજા માતાએ ના પાડતા પહેલા વિચાર પૂર્વક ના પાડવી જોઈએ. અને ના શા માટે પાડી છે તે પણ સમજાવવું જોઈએ.

બાળકને માતા એ પણ બતાવી શકે કે તે એક વસ્તુ આપણને કરવાનું કહે અને આપણે ન કરીએ તો તેને કેવું લાગે છે. દા. ત. બાળક એકાદ વસ્તુ માંગે ભારે તેને કહી શકાય કે જો તે કાલે મેં તને કહ્યું એ નહોતું કહ્યું આજે તું મને કહે છે. હું ન

કરું તો તને કેવું લાગશે? બાળકને આપણે નાનપણથી સારી રીતે કેળવી એક સારા બાળકો કરવા એ જનેતાના જીવનનું સાધક છે.

સૌ વિષે વિવિધ કલ્પનાઓ સૌની નીંદા

જીવની રોશી જન્મજરને બેની બારે માસજી, ત્રિમા રોશી તેર દિન પણ ઠે ન આવે સાધજી.

વિપકો ભોખી, બીજવિષ વિષ વેલી વિરતાર. વિષ ડાલી, વિષ પત્રકુલ નખશીખ વિષ તન નાર.

સૌની વાહ વાહ

"સૌ હવે 'જન્મલ' કે 'ત્રિપા' નથી; તેમ સનમ કે સુંદરી કે રમણી નથી તે રસધર્મ વરનારી છે.

તે દેવી છે; પ્રેમાગ્નિ હોત્રપથમાં સહધર્મચારિણી છે.

સૌ સંસારને રસમય કરતી મધુ-મસિકા છે. પ્રાણેશ્વરી! તતિની જીવન સાથ કરી. સૌ તે જીવનસપ્પી ને જીવન ભાગી સપ્પી છે. સૌ પ્રિય સપ્પી છે.

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ મખમલ, સાદીન, ટાફેટા સીલકની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઈઝમાં મળશે, લગન મંડપ અને ગોઠર શણગારવા જથ્થા બંધ મળી શકશે. ખરચા માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાયત બાવે બનાવી આપવામાં આવશે. અંગોટે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેના કુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના ક્રોચર્સ મળશે. ઠેકાણું : માખરો હેટસ (પ્રો.) લી. લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન હેટ મેન્યુફેક્ચરર, ફોન : ૨૨૦૩૮૫ પહોણે માળે, બોક્સ ૧૦૮૫૭ માર્ટર મેન્સન્સ ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, - બોહાનીસબર્ગ.

સૌ એ પ્રજાની ઉત્પત્તિ કરતાં વ્યક્તિના વિકાસનું મુખ્ય સાધન બને છે. આ પ્રકારનો 'સ્નેહ છે. સત્કર્મની પ્રેરણા.' એ વ્યક્તિઓને પ્રેરે છે, ઘડે છે, તેમની જીંદગી બાવનામય બનાવે છે, તેમનામાં જીવન ને ઉદ્ધાસ પ્રેરે છે, અને અવિભાજ્ય એકતાની શોધમાં તેમને અભ્યાસ સ્વર્ગોમાં વિદરાવે છે. વૈકુંઠવાસી પ્રેમભક્તિને સંસારમાં પ્રસારી ઘેર ઘેર વૈકુંઠ વસાવવાનો એણે અદ્ભૂત પ્રયોગ આરંભ્યો છે.

પણ સૌ થું છે? એનો જવાબ તો પ્રત્યેક સૌ પોતેજ આપે.

જરા હસો

રૂઝવેલ્ટના યજ્ઞ-નિયામકને એક ભોજનસમારંભમાં તેની બાજુમાં બેઠેલી એક સુંદર નટીએ પૂછ્યું: "તમે તમારી પહેલી અક્ષણી નોટ ઉપર મારી તરવીર છાપો કે નહીં?"

નિયામક શ્રી. જે. એફ. ટી. એકાંતેરે હસીને જવાબ આપ્યો: "હું તો છાપત, પણ તમે જાણો છો ને કે પ્રમુખ રૂઝવેલ્ટ સંધરાખોરીથી વિરૂદ્ધ છે, અને તમારી લાવણ્યમય તસવીર અક્ષણી નોટો ઉપર હોય તો જીવન માણસો એ નોટોને સંધરે કરી રાખે."

ચુલિણી માટે ઉપયોગી દુધી ભજવાનું શાક બનાવવાની રીત ચણાની દાળ એક વાડો દુધી નંમ ૧. આદુ મરચા ઠાચમીર અને ખટાસ માટે ઠેકમ અથવા આચલી તેલ હીંમ અને મસાલો. ચણાની દાળને રાતના પળાલી રાખવી. સવારના ઝીણી વાટી એમા આદુ મરચા ઠાચમીર હોંદ મીઠું સોડા મોણ નાખી વાટલી દાળના બજવાની જેમ આકરા તળવા. દુધીને સમારી શાક જેમ વધારી મસાલો કરવો. થોડું પાણી નાખવું દુધી થોડી સીજી ભય પછી એમા તળેલા બજવા નાખી ખટાસ અને જોઈએ તો મીઠાસ નાખવી. આ શાક ધણું સ્વાદીષ્ટ થાય છે. -એક બેન. બેનોને નવી વાનગીઓ નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે. 'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

મુરતી જમણુના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોર્ટ
પણ બાજમાં તમારે સુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ડેક્ટ કરીશું.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના યુજુપર - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

લુકીપર, હુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હોંદુસ્તાન અબર દુનીયાના કોર્ટ પણ બાજની હવાઈ દરિયાઈ અબર જમીન
માર્ગે હુસાફરી કરવા વેર બધાં અમારી મારફતે હુકમ કરો.

ઈંગ્લી, આબ, ચોરી, ફુલ્લ, નક્કરમાત, પ્લેટ્સાસ, વિગેરેના નીમા અમે
ઉત્તરાવા આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, દિસાલના ચોપડા લખાવના રેવન્યુ ક્લીયરન્સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લખવી
બાલતોમાં કોર્ટ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ ગ્યુન્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન એન્ડ ચોરફૂલીયા અને ચોઈસાબર
ઈનરયુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાબુ ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અબધ, લીલી અબધ, રતાળ અને સુરણની મોસમ
ચાલુ છે. આડુ શી ૧-૬ રતલ, લસણુ શી. ૨-૦ રતલ.

પાપક નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦-

કપુરી અને ચેવલી પાન બબર સાવ, પોસ્ટેજ જુદાં. બારકીડ ગોલ
શી. ૧૦-૬ હાંબી અને રકવેર બારકીડ શી. ૧૧-૧ ડરબન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બ્રેલજબન કોંગોના એરડરો ઉપર પુરવ
ધ્યાન આપી કોર્ટ પણ વસ્તુ પરમીટ કઠાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેડરૂમ સુટ, ઠાઈર્નીબરૂમ સુટ, વોઈરોબ, ઠરેસીમ એસ્ટ,
સાઈકલ બોર્ડ બોક્સ ડેસ્ક, લુક કેસ, ટેબલ, તકન કીકાચત
લાલે ખરીદી સકરી. બંને પધારી લાભ લેવા સુકરી નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈ-
યાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હોંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાંઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી બલભાઈ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

સ મ આ ર સં ગ્ર હ

યુનીયનનું અવનવું

—યુનીયનના ન્યાય ખાતાના પ્રધાન મી. સી. આર. સ્વાર્ડે ૩૨મનમાં ૯મી એ પાન્ટુ સ્પોર્ટ ટ્રાઉન્ડમાં ૨૩ મીન ગોરા સ્વીપાઇઓએ ૧૮ વર્ષ સુધી વધારીથી કરેલી નોકરી માટે સર્વિસ મેડલ આપતી વેળા કહ્યું હતું કે સાઉથ આફ્રિકાની પોલીસ ફોર્સમાં આવતાં પાંચ વર્ષ દરમ્યાન ખીજ નાર હબર ખીન-ગોરાઓને દાખલ કરાશે. દશ વર્ષ અગાવ સાત હબર ની સંખ્યા ૯તી તેમજ તેમાં વધારા યાવ એવી નીતિ રીકારવાર્થા હમણા ૧૧ હબર છે.

—યુનીયનની કરન્સી નોટો હમણાં બ્રીટીશ પેટી બ્રાડબરી વીલ્કોનસન એન્ડ કંપની ઊપે છે. તે બલિવ્યમાં દક્ષિણ આફ્રિકામાં જ હપાય એ હેતુથી પાંચ લાખ પાઉંડની યાપણથી એજ કંપનીએ દક્ષિણ આફ્રિકાની રીઝર્વ બેંક સાથે એના મળાને આ દેશમાં એક નવી કંપની ઉભી કરાશે એને માટે પ્રીટોરીયા નોર્થમાં માલકત ખરીદાઈ છે. બેંક નોટો હાપવામાં ખાસ તરફીય હોવાથી માત્ર ત્રણજ ખ્રીટીય કંપનીમાં એ કામ અને છે.

—ના. આગાખાન ૧૨મીના દિને એરમાં જોદાનીસમર્ગ આવ્યા છે અને ૧૬મી મે સુધી યુનીયનમાં રહીને લોર-કામાકવૌસ જશે.

—૩૨મનમાં દક્ષિણ આફ્રિકાની શેલ કંપનીએ અઢી કરોડ પાઉંડની એહલ રીફાઇનરી સ્થાપવા માટે સેલસપરી બેટ પાસે ત્રણસો એકર જમીન તઈવાર કરી છે જે અંગે સરકાર અને પ્રાંતિક પ્રધાન સહ ૩૨મનની બંધુનીસીપાલીટી સાથે વાતામાટ ચાલે છે. વાર્ષિક ચાળીસ લાખ ટનનું ઉત્પાદન થશે જે એક અખજ ઝેલન પેટ્રોલની સરખા મણી નેટલું અણાય. આ રીફાઇનરીના અમલ પછી પેટ્રોલીટ મના પદાર્થોનું ઉત્પાદન યુનીયનની અપત ઉપરાંત થશે.

—યુનાઇટેડ પાર્ટીના નેતા સર ડી.વી. લીપ્સ ડ્રાફ સહિત વીશ આગળ પડતા સચોટી મપ્પરય કાર્પવાહક સમીતી ૯મી મેએ ૩૨મનમાં મળી હતી જેણે ત્રણ કલાક સુધી મત ચુંટણી પર વિચારણા કર્યા પછી યુનાઇટેડ પાર્ટી ની હાલની નીતિમાં ફેરફાર કરવાનું કોઈ પશુ કારણ નથી એવો નિર્ણય કર્યો છે.

—સાઉથ આફ્રિકાની નર્સિંગ એસોસીએશનની વેરટન પ્રોવીન્સની શાખા ની ફિપટાઉનમાં ૭મી મેએ મળેલી વાર્ષિક મીટીંગમાં તેના પ્રમુખ ડો. એસ્કર ડી. વોલદેમે કહ્યું હતું કે

૧૯૫૭ના નર્સિંગ એક્ટથી દક્ષિણ આફ્રિકાની એક વધારા અને સંગ્રહીત રીતે કામ કરતી સંસ્થામાં ત્રણ વિધાતક ખામલા પડી ગયા છે. વાર્ષિક રીપોર્ટમાં તેમણે જણાવ્યું છે કે ૧૯૫૭ના ડીસેમ્બરની ૩ તારીખે ગોરા, કલડ અને આફ્રિકનોની એક ખાસ મીટિંગ એ એક્ટની રૂએ અલગ શાખા સ્થાપવા માટે બેલાવેલી જેમાં એક આફ્રિકન, સાત કલડ અને ૫૦ ગોરા હાજર થયા હતા એટલે અલાપવી શાખાની શક્યતા નથી.

વિદેશના સમાચાર

—લંડનમાં ૧લી મેથી ત્રણ નવાં ફીમીટોરીયમ ચાલુ થયા છે જેથી કુલ ૧૯ થશે આ રીતે બ્રીટનમાં ફીમીટોરીયમ પ્રત્યે માંગ વધતી જાય છે છેલાં વીશ વર્ષ દરમ્યાન સાત વણાં વધ્યાં છે ઈંગ્લંડમાં અધાં મળી હાલમાં ૧૦૯ ફીમીટોરીયમ છે

—સોવીયેટ એન્ટારક્ટીક એક્સપેડીશનની મીર્ના ખાતેની એપ્રિલરેટરીમાં પૃથ્વી પર સૌથી નીચું ટેમ્પરેચર ૧૦૬.૧ ડીગ્રી ફેરનહાઈટ યુનપથી નીચેનું મપાવાનું નોરકો રેડીયોએ ૨૭ મેને પ્રસિદ્ધ કર્યું છે આમલો રેકોર્ડ ૯૦.૪ ડીગ્રીનો હતો.

—સીયુલથી બહાર પડ્યું છે કે દક્ષિણ ડેરીઆની નેશનલ એસેમ્બલી માટેની ચુંટણીમાં સોંગમન રહીની લીઅરલ પાર્ટી ચોખ્ખી બહુમતિથી ૩૭ મેએ ચુંટાએલી જહેર થઈ છે.

—પનામાં રાજ્ય સાથે રશીયાને એલપી ખાતરનો સંબંધ ન હોવાથી આન્ટો-ટાઇન રાજ્ય દ્વારા ૧૦ રશીયન ખાપાના પ્રતિનિધિઓ માટે પનામાંની મુલાકાતે આવવા દેવાની વીઝની મામણી થઈ હતી તે માટે પનામાંની સરકારે ના પાડી છે. રશીયામાં હાપાને સ્વતંત્રતા ન હોવાનું જણાવી પનામાં ના હાપાના યુનીયને પશુ સરકારના પગલાને ટેકા આપ્યો છે.

—બ્રીટનની રોયલ નેવીનો ત્રીજો વયો ટુલ એડમીરલ સર સીડની રોબર્ટ ફોર્મન્ટલર્ન ૯૦ વર્ષની ઉમરે લંડનમાં ૬ મેએ અવસાન થયું છે. તેમણે ખરેલી લડાઈમાં ડાઉનફ્લસની યુંબેશમાં ભાગ લીધો હતો.

—વેસ્ટ ઇન્ડીઝ ફેડરેશનની ડેમોક્રટીક લેબર પાર્ટીએ પાટનબર પોર્ટ ડ્રાફ્ટ સ્પેષનથી ખારતના વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂને આરામ માટે આરોગ્ય પ્રદ વેસ્ટ ઇન્ડીઝમાં આવવાનું કેળયથી આમંત્રણ આપ્યું છે.

—ઘાનાત્રા વડા પ્રધાન ડો. કળાગી ન્કુમા મયા માસમાં આકામાં મળેલી

આફ્રિકાના મુકત રાજ્યોની કોન્ફરન્સ માં ભાગ લેનારા દેશો ઈથિઓપિયા, સુદાન, ઇજીપ્ત, ટુનીસીયા, લીબીયા, મોરોક્કો અને લીબેરિયાની ૨૭ યુને મુલાકાત લેવા નીકળશે.

—બ્રીટનની હોમ ઓફીસની બેઇટ પાર્લામેન્ટની અંડર સેક્રેટરી મીસ. પેટ હોન'બીસમથે ૮મી મેએ લંડનની રોટરી કલબમાં કહ્યું હતું કે કેમનવેલ્થ ના રંગીન લોકોની સંખ્યા બ્રીટનમાં હમણાં ૧,૯૦,૦૦૦ની થઈ છે.

—ટોક્યોથી લોકહીડ એરોલેન કંપની એ ૮મી મેએ બહાર પાડ્યું છે કે કાલીફોર્નિયાના એહર ફોર્સ બેઇજમાં મેલર હાવડ નોહનસને અમેરીકન સ્ટાર હાઇટર એરોલેનથી ૯૧,૨૪૭ શીટ ઉચે ઉડીને વિથનો આકાશી રેકોર્ડ ફરીય યુનાઇટેડ સ્ટેટસ માટે મેળવ્યો છે. આમલો રેકોર્ડ ક્રાંસનો ૮૦ હબર શીટનો હતો મેલર નોહનસન અવાલની ગતિથી બમણી સ્પીડથી ૨૭ મીનીટમાં એટલી ઉચાઈએ જઈ ને પાછો આવ્યો હતો.

—એન્ટારીઓના બ્રોકવીલ શહેરમાં કેનેડાના ઇતિહાસમાં એક મોટામાં મોટી ચોરી બણાય છે એવી એક સેર્ગિમ કંપનીમાંથી ગોન્ડ ચેક અને રોકડની ૧૩ લાખ ૪૪ હબર પાઉંડ ની રકમ ચોરા ઉચાપત કરી ગયા છે.

—કુવાઇટના હકુમતદાર શેખ અબ્દુલ્લા અસસલીને કોમ ફેઇજના આમંત્રણથી ઇરાકની મુલાકાતે જવાનું નિશ્ચિત કર્યાનું બમદાઈથી પમી મેએ જણાવાયું છે.

—લંડનના પચાસ હબર બસ કામદારોએ વધારે પગારની કરેલી માગણી માં સમાધાન ન થવાથી પમી મેના રવીનારની મધ્યરાત્રીથી હડતાળ પર ઉતર્યા છે જેથી સોમવારે ૨૫ માહલ ના વિસ્તારમાં પેસેન્જરો માટેની જગત માં સૌથી મોટી ગણાતી બસ યોજના ૮,૪૦૦ બસ પૈકા એક પશુ બસ રસ્તા પર ચાલુ નહોતી થઈ.

ભારતના સમાચાર

—કેરાળા પ્રાંતમાં એક વહાણના ગદ્દક્તીથી જતું નાશક પદાર્થ ખોરાક માં ભેળાઈ જવાથી ગયાના આમલો અહવાડીએ એક સો માણસો મરી ગયાનું એનાકુલમથી પાંચમી મેએ બહાર પડ્યું છે.

—ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ નહેરૂ બહુધા ૨૦મી મેએ ચારથી ૭ અકચાડીયાના આરામ માટે શાંતી અને એકાંત ગળી શકે એવા કંલુ વેલી અને હિમાલયના હાણલ વિભાગમાં જવાની આમલો થાય છે.

—અક્ટોબર ૭ થી તે દશ સુધી ન્યુ દિલ્હીમાં વિશ્વએકના ડાયરેક્ટરોની એક પરિષદ બરોરશે. આમાં ૬૬ દેશોના ૯૦૦ પ્રતિનિધિઓ ભાગ લેશે.

વડા પ્રધાન નહેરૂ આ પરીપદને ઉધાડી મુકશે.

—ટાગોરની જન્મ સતાબ્દી ઉજવવા તેના લેખો, સાહીત્ય, અને નવલો તથા જીવન ચરિત્રોનો સંગ્રહ ૮ જામ માં સંપાદીત કરવામાં આવ્યું છે. આનું ઈંગ્લીય પ્રકાશન યુનેસ્કો તરફ થી થશે.

—૭મી મેના ટાગોરની જન્મતી ઉજવવામાં આવી હતી તે પ્રસંગે રાજ્ય પ્રસાદજીએ સંદેશો પાઠવતાં જણાવ્યું હતું કે, 'ગુરૂદેવ ટાગોરના જન્મ દિન પ્રસંગે હું મારા અભિનંદન પાઠવું છું અને તેમને વિશ્વશાંતીના સંદેશો સમરત કુનીયામાં ફેલાવ એમ ઇચ્છું છું.'

—હરિ જીલાઈમાં યુજ્યાં થતાં ૧૯૫૭ માં ૫૫ દરમીયાન ૧૫૪૦૦ ટાઇપ રાપટરો બનાવ્યા છે.

—આચાર્ય વિનોબા બાવે જેઓ મુળ્ય હલાકામાં પદયાત્રા કરી રહ્યા છે તેઓ હવે કોલ્હાપુર જલ્લામાં પ્રવેશ્યા છે. તેઓએ જણાવ્યું હતું કે ૫૦૦૦૦૦ એકર જમીન સુદાન માં મળી છે. તેમાંથી ૮૦૦૦૦ એકર જમીન ખેડવા અપાઈ અઈ છે. આમદાન અને આમ્ય રાજ્યની પશુ પ્રગતી થાય છે.

—નાના આમ્ય ઉત્તરમની યોજના જે ખીજ પંચ વર્ષીય યોજના મુજબ ઉત્તર પ્રદેશમાં કરવામાં આવી રહી છે તેથી દશ લાખ લોકોને રીધુ યા આડકતર કામ મળશે. આ માટે ૩૫૦૦૦૦૦૦ ત્રણ કરોડ પચાસ લાખ રૂપીયા જીલ્લા કાલકમાં આવ્યા છે.

—વેલ્સમાં કેમનવેલ્થ ગેમ જીલ્લાઈમાં યવાની છે ત્યારે હોંદના ૨૨ ખેલાડીઓ તેમાં ભાગ લેશે.

—ટોક્યોમાં એશીયન ગેમ રમાવવાની છે તેમાં હોંદ તરફથી જનારી ટીમના કેપ્ટન તરીકે, બલખીર સોંધ નિમાયા છે.

—નેધરલેન્ડમાં કવી કાલીદાસનું નાટક શકુંતલા બજવવામાં આવનાર છે. આ સંસ્કૃત નાટકનું ડચમાં ખાપાંતર કરવામાં આવ્યું છે. અને તે હોલેન્ડ ફેરટીલ્લ નિમીતો બજવશે.

—માંધી સ્મારક નિધિએ પાંચ લાખ રૂપીયા મુળ્ય સરકારને દાર અધી માટે આપ્યા છે.

—૧૯૩૦માં અમદાવાદથી તે દાંડી સુધી પગ પાળા પ્રવાસ કરી ગાંધીજી અને તેમના સાથીઓએ જે "દાંડી કુચ" કરી મીહોનો કાપદો તોડ્યો હતો તે રસ્તા અને સ્થળોને ઇતિહાસીક રીતે ગળવી રાખવા પ્રવલ્ન થઈ રહ્યા છે. આ રસ્તા સુધારવામાં આવે છે અને સ્થળોએ નાના સ્મારકો સ્થાપશે.

—મદ્રાસના હાય કોર્ટના જજ જસ્ટીસ ખી. એ. રોયદ તા. ૫ મીના તેમની પત્ની અને બાઈ સાથે એક માસને પ્રવાસે ઇસ્ટ આફ્રિકા આવ્યા છે.

હિંદના સમાચારો

પંડીત નહેરૂને અકસ્માત

પંડીત નહેરૂ લોકસભાના પોતાના દરવાજાની બહારની લોખીમાં આવતાં હતાં ત્યારે સામે આવતાં શ્રી સત્યનારાયણ સીંઠા સાથે અથડાયા હતાં અને બન્નેના કપાલો જોખમાયા હતાં. પંડીત નહેરૂ આથી ભેભાન થયા હતાં અને તુરત ડોક્ટરોની ઠોસ ઠોક થઇ હતી.

લોકસભાના બધા સભ્યો પંડીતજી ની સેવા માટે હાજર થઇ ગયા હતાં. તેઓને તુરત જ આરામ થયો હતો. **શેખ અબ્દુલ્લાને ફરી શા માટે પકડયા ?**

કાશમીરના વડા પ્રધાને ટ્રેન્સિસ પાર્લામેન્ટરી પક્ષને જણાવ્યું કે; કાશમીર સરકારે શેખ અબ્દુલ્લાની ફરી ધરપકડ હોદ અને કાશમીરના હિત માટે કરી છે. વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે; ૧૯૫૩માં શેખ અબ્દુલ્લાને જેલમાં પુખી દતાં તેના કરતાં પણ વધુ અંબીર કારણ આ વખતે પકડવાને સરકારને મળ્યું છે.

વડા પ્રધાને વધુમાં જણાવ્યું કે શેખના ૧૫૮૩૨૧ પછી તુરત જ તેમને હોદ અને કાશમીરના જોડાણનો વિરોધ કરવો શરૂ કર્યો હતો. અને પહેલે જ દિવસે તેમને એક સભામાં હાથમાં પવિત્ર કુરાન રાખી કહ્યું હતું કે જ્યાં સુધી કાશમીરને હું હોદથી જુદુ નહીં પાડુ ત્યાં સુધી જીંવીશ નહીં."

હું એવું કરવા ઉપરાંત શેખ અબ્દુલ્લા એક મોરચો ઉભો કરતા હતાં

વિદ્યાર્થીઓની કેન્પ

શ્રીનગરમાં ચાર અહવાડીયા માટે એક વિદ્યાર્થી કેન્પ ઉધાડવામાં આવી છે તેમા એશીયા અને આફ્રિકાના ૪૨ વિદ્યાર્થીઓ માત્ર લેવાના છે. આ કેન્પ ઉધાડો મુકતા મી. કેન્ડ્રી જેઓ કાશમીર યુનીવર્સિટીના વાઇસ ચેન્સલર છે તેઓએ કહ્યું હતું કે; "હોદની જુની પુરાણી સંસ્કૃતિ તેના પડોશીઓ સાથે દરેક સંકળાયલી રહી છે, અને આઝાદી પછી પણ તે તેમ કરવા સક્ષમ થયું છે. હોદનું બાવી એ સિદ્ધાંત પર રચાયું છે કે તે બીજાને ઝાળવે અને તેમની પાસે થી શિવે.

લાજ અને દાવરીની પ્રથા નો અંત

અખીસ હોદ મારવાડી મંડળે નકકા ક્યું છે કે આવતે વર્ષે કલકત્તામાં

તેમની પરીષદ ભરાય તે પછી લાજ અને દાવરી સામે સંસ્થાએ સત્યાગ્રહ કરી એ પ્રધાને નાણુદ કરવી.

આ સંસ્થાના મંત્રી શ્રી નંદકીશોરે પત્રકારોને જણાવ્યું કે, ચાર વર્ષ પર આ સંસ્થાએ પરદા અને દાવરી સામે પોતાનો વિરોધ વ્યક્ત કરી તેનો પ્રચાર કર્યો કીધો છે. પરીણમે મોટા ભાગના મારવાડીઓ આ પ્રથા નો વિરોધ કરે છે."

મંત્રીએ વધુમાં કહ્યું કે, આ સંસ્થા શ્રીમંત મારવાડીઓને પોતાના નાણુ રાષ્ટ્રીય બચત ફંડમાં આરો. અને મંદીરો તથા ધર્મ શાળાઓમાં ન વેડે.

શ્રીમતી મૃદુલા સારાવાહનો મોરચો

લોકસભામાં તા. ૭મી મેના એક ચર્ચા વખતે ટ્રેન્સિસ પક્ષના સભ્યોએ વડા પ્રધાનને પુછ્યું હતું કે, "મૃદુલા સારાવાહ કાશમીર અંજે હોદ સામે જે મોરચો ઉભો કરી રહ્યા છે અને યુનોમાં જે લેવાલો તેઓએ મોકલ્યા છે તે માટે આપણી સરકાર શું કરે છે તે અમે જાણવા ઇચ્છીએ છીએ."

આના જવાબમાં પંડીતજીએ જણાવ્યું કે "તે જે કાંઈ કરી ગયા છે તે અધુધા અતિશયોક્તી બધું છે અને પાયા વખરતું છે. યુનોમાં તેમને જે લેવાલો મોકલ્યા છે તે તેમને મળી ગયાની મારી સરકારને જાણ કરવામાં આવી છે. અને હોદ તેનો જવાબ આર્યો છે. આ કરતા વિરોધ શું કરી શકાય તે હું નથી જાણતા."

ગાંધીજીનાં અંતે વાસી આચાર્ય બજુસાળીનું અનશન

મહાત્મા ગાંધીના અંતેવાસી આચાર્ય બજુસાળીએ અણુ પ્રયોગો અને અણુ-ઉત્પાદનના વિરોધમાં જે માસના ઉપવાસ શરૂ કર્યો છે. આ ઉપવાસ ૭મી એપ્રિલથી શરૂ કરેલા છે તે ઉપવાસ દરમીયાન તેઓ માત્ર પાણી જ લેશે.

આચાર્ય બજુસાળીએ કહ્યું કે જે અણુબુદનો ભય સમગ્ર જગત પર તોળાઈ રહ્યો છે તે નીવારવા હું ઉપવાસ દરમીયાન પ્રયુને પ્રાર્થના કરીશ. જે મને લાગશે કે મારી હાલત એક દમ બમડી રહી છે તો હું તત્પુરતા ઉપવાસ બંધ કરીશ અને પ્રકૃતિ સુધરતાં પુનઃ ચાલુ કરીશ.

આચાર્ય બજુસાળીએ મહાત્મા ગાંધીના અંતેવાસીઓમાં મહત્વનું સ્થાન ધરાવે છે. સ્વ. ધર્માનંદ કૌશાભી, કીશોરલાલ મશરવાલા, આચાર્ય વિનોબા ભાવે, કાકા સાહેબ કાલેલકર ઇત્યાદી અંતેવાસીઓ સાથે વસી એમણે ગાંધી ચીધા જમજન સેવા માર્ગે અનેક સેવાસીદીઓ સાધી છે.

૧૯૪૨ની લડત વખતે શ્રી બજુસાળીએ ૬૩ દીવસના ઉપવાસ કર્યા હતા. હાલ તેઓ નામપુરથી અઢાર માઇલ દુરના એક ગામડામાં ગ્રામ સેવાત્રમ ચલાવે છે. તેઓ ગાંધીજી ના આદર્શી લોહો સુધી પહોંચાડવાનું તથા ગ્રામકલ્યાણનું કાર્યકરી રહ્યા છે.

શ્રીમતી અરુણા આસફઅલી

હીલ્હીની પ્રથમ મ્યુનીસીપલ કોર્પોરેશનના પ્રમુખ તરીકે શ્રીમતી અરુણા આસફઅલી ચુંટાયાં છે, આ કોર્પોરેશન હેલ્થનો વિસ્તાર પાંચસે ચોરસ માઇલનો છે અને તે બીજા નંબરનું મોહું કોર્પોરેશન છે.

વિવિધ

લંડનમાં રેલવે હલેતાળ
લંડનના ૩,૭૦,૦૦૦ રેલવે કામ કરોના નેતાઓ તા. ૧૪-૫-૫૮ના

મળીને વિચારણા કરવાના હતાં કે પગારની કબુલાત અપાઇ છે ને સ્વીકારવી કે સમગ્ર લંડનમાં રેલવે હલેતાળ પાડવી.

મઇ કાને ત્રણ ટકા વધારો આપવાની કબુલાત આપ્યા પછી તેઓ ભેગા થયા છે.

તે ઉપરાંત આજે ૧૦ દિવસ મયા લંડન માં બસ હલેતાળ વધુ પગાર માટે ચાલુ છે અને તેની સમાધાનની કચી આજે હલે જણાવી નથી.

૭૦૦૦ ખીટ મારકેટ કામદારોને પણ હલેતાળ પાડી છે અને તેનું પરિણામ લંડનના શ્રીમંત વર્ગને સારી પેઠે જણાય છે.

પરચુરુ

—રાજકોટમાં ગાંધીજીનું મકાન—“કમા ગાંધી ડેલા”ની આસપાસ એક લાખ ને ખર્ચે રમારક બાંધવાનું નક્કી થયું છે આ ઉપરાંત ગાંધી મોકર્માં રાજકોટ સત્યાગ્રહ રમારક ઉજુ કરવાનું પણ નક્કી થયું છે.

—વોશીમટન પોસ્ટ લખે છે કે કાશમીરનું સમાધાન ફક્ત નહેરૂ જ કરી શકે તેમ છે. બીજા બધા પ્રધાને નક્કીમાં જશે.

બી-આઇ

મુ'બઇ કરાંચી અને ઇસ્કે આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કંપાલા ડાંલી મેના આવશે.
મુ'બઇ જવા ફ્રી જીનના ઉપકરો.

સ્ટીમર કરંજ ૩૦મી જીન ૧૯૫૮ના આવશે.
કરાંચી થઇ મુ'બઇ જવા પની સુલાઇ ૧૯૫૮ના ઉપકરો.

મુ'બઇ અથવા કરાંચીનું લાડું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	જોવાક	વગર	પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૧૦-૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)
૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, —ડરબન.
ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરામત."

લોભ અને કરુણા

(સુકલભાષ 'લોકજીવન'માંથી)

(તા. ૨૫-૪-૫૮ના અંકથી માલુ)

૧૯

ટોપ્સી!

એક દિવસ સેંટ કલેરે પોતાની બહેન ઝોફેલીયાને ખુબ પાડીને કહ્યું: "અરે બહેન, અહીં આવ તો! આ હું મું લઈ આવ્યો છું, એ એ." એમ કહીને ઝાઝક વર્ષની હબ્સી છોકરીને એની આમળ તેણે ધરી. તે છોકરી સાવ ચીંચેલા દશામાં હતી. તે ખુબ મંદી અને કુર્બાળ હતી.

એને બેઠને ઝોફેલીયા અકળાઇને મોઠી ઉઠી: "બાઈ, આવા વિચિત્ર પુતળને તું અહીં ક્યાં ઉપાડી લાવ્યો? શું તારા ઘરમાં દાસદાસીઓની કમી છે કે તેમાં ઉમેરો કરવાનું તને મન થયું? તારા ઘરમાં જ્યાં જુઓ લાં યુલાયો એટલાવાં કરે છે. એ લોકો આજસુ જેવા જ્યાં લાં મન ધાવે તેમ પડ્યા રહે છે. એ લોકોનાં છોકરાં પશુ કંઈ ઝાઝાં નથી. એમાં આવી વિચિત્ર છોકરીને તું ક્યાંથી લઈ આવ્યો?"

સેંટ કલેરે—"બહેન, તું તો બહુ ધાર્મિક છે. ખીલના જીવનને સુધારવા ની તને હોંચ છે. એટલે મને થયું કે, લાવ આ છોકરીને તને સોંપું, જેથી તું એનું જીવન સુધારે અને એને સુખી કરે. આમ તને પુણ્ય મળે એ ખાતર આ છોકરીને હું લઈ આવ્યો છું. પશુ મને લાગે છે કે, તમે લોકો ધર્મની તથા ખીલના જીવનને સુધારવાની માત્ર વાતો જ કરો છો. પોતાને મને એવું હોય ત્યાં તમે સેવા કરવા દોડી જાઓ છો. પરંતુ જ્યાં કંઈક કષ્ટ ઉદાવવાનું હોય, પોતાના સુખ કે આનંદને જતો કરવો પડતો હોય, સેવા કરતાં પોતાને ચીતરી ચડે એવું હોય, લાં તમે લોકો છટકાપારી થોષો છો! તું પશુ એમાંની જ લાગે છે. નહીં તો તું આટલી અકળાઈ ન જાત. બહેન, તું આને સુધારવા કે શિક્ષણ આપવા તકવાર થાય એમ લાગતું નથી, કેમ ખરૂંને?"

ઝોફેલીયા— "બાઈ, તું નકમી રીતે બરાબ છે. મારી મતલબ એમ કહેવાની હતી કે, તારે લાં જે યુલામ છોકરાંઓ છે તેમને ધાર્મિક શિક્ષણ આપવાની કશી જોગવાઈ હું કરી શકતી નથી, એમાં તે વધારો થા માટે ક્યો?"

સેંટ કલેરે— "બહેન, તું પહેલાં આ છોકરી વિષે સાંભળ. આ છોકરી આપણી નજીકમાં રહેતા એક શુદ્ધરથને લાં હતી. એનાં શેઠશેઠાણી બંને

દારીયાં છે. તેઓ આ બાપડી છોકરી ને ખુબ ફટકારતા હતા. હું જ્યારે જ્યારે એ ઘર પાસેથી પસાર થયો છું ત્યારે ત્યારે આ છોકરીની કારખી ચીસ મેં સાંભળી છે. છેવટે મને એની દયા આવી અને મને થયું, 'લાવ, આ બાપડી છોકરીને આ ત્રાસમાંથી છોડાવું અને તને સોંપું, જેથી તું એના જીવનને સારે રસ્તે દોરે.' બહેન, મોલ, મારા આ પગલા માં કશો દોષ દેખાય છે ખરો? એનું નામ ટોપ્સી છે. તું એને હવે સંભાળ."

સેંટ કલેરેની વાત સાંભળીને ઝોફેલીયા જરા નરમ પડી. તેણે મંદી ચીલને પરાણે અડકવું પડે એ રીતે તે પેઠી છોકરી પાસે ગઈ અને મોઠી ઉઠી: "અરર, આ છોકરી કેટલી મંદી છે! એ કોઈ દિવસ નાહી ઢરો કે કેમ?" એમ કહીને ઝોફેલીયા ખુબ સંકેચ સાથે ટોપ્સીને અંદર લઈ ગઈ.

ખીલ દાસદાસીઓ પશુ કરુણી ટોપ્સીને બેઠને છળી ઉઠ્યાં. તેઓ ઝોફેલીયાને કહેવા લાગ્યાં: "આવી જૂતડીને શેઠ અહીં ક્યાં લઈ આવ્યા? અમે એને અમારી પાસે ન આવવા દઈશું. અમારાં છોકરાં બગડી જશે!" ઝોફેલીયાએ જોયું કે, કોઈ દાસદાસી તેને મદદ કરે એમ નથી. એટલે તે કમને પશુ એ છોકરીને નવડાવવા પોતે મંદી પડી. આ બેઠને એક યુલામ બાઈ પશુ પરાણે એને મદદ કરવા લાગી. ઝોફેલીયા ટોપ્સીના શરીર પર પડેલા ચાથુકના ખુબ સોળ બેઠને એની દયા ખાવા લાગી.

ખુબ મહેનતે ચોખ્ખી કરીને ઝોફેલીયા એને કપડાં પહેરાવવા લાગી. તે એને પૂછવા લાગી: "ટોપ્સી, તને કેટલાં વર્ષ થયાં?"

ટોપ્સી— "મને ખબર નથી."

ઝોફેલીયા— "શું તને તારી ઉંમર ની ખબર નથી? તારી મા ક્યાં છે?"

ટોપ્સી— "બાઈસાહેબ, મારે મા હતી જ નહીં."

ઝોફેલીયા— "શું કહ્યું? તારે મા હતી જ નહીં? પછી તારો જન્મ થી રીતે થયો?"

ટોપ્સી— "મારો જન્મ જ થયો નથી."

ઝોફેલીયા— "તું તો બહુ ઢરામખોર લાગે છે! મારા સવાલના તું આવા જ જવાબ આપે છે. મોલ બેલ, તારાં માળાપ કોણ છે?"

ટોપ્સી— "મારાં માળાપ જ નથી. હું તો છોકરાંના રોળામાં પેદા થઈ

છું. મ મારી અમારી સંભાળ લેતી હતી."

ટોપ્સીની વાત એક રીતે સાચી હતી. ઝોફેલીયાની સાથે રહેલી દાસીએ કહ્યું: "બાઈસાહેબ, ટોપ્સી કહે છે એ સાચું છે. એમ યુલામોને અમારા શેઠ જન્મ થયા પછી વેપારીને વેચી દે છે. એટલે અમને અમારાં માળાપ ની ઘણી વાર ખબર હોતી નથી!"

ઝોફેલીયાએ વધારે કશું પૂછ્યું નહીં. તે એને લઈને પોતાના આરગમાં ચાલી ગઈ.

તે દિવસથી તેણે ટોપ્સીને ઘરઠામની તાલીમ આપવા માંડી. પરંતુ થોડા વખતમાં જ ટોપ્સીના તેજાને તેને મુંઝવી નાખી.

(માલુ)

સામાજિક ખબરો

સાબાર સ્વીકાર

નરોતમભાઈ કરસનજી જો'બર્મ ૨-૨-૦, લલ્લુભાઈ બીખાભાઈ કેપ ટાઉન ૨-૨-૦, પોપટલાલ કારા ડરબન ૧-૧-૦, નાયુભાઈ મીચી જો'બર્મ ૫-૫-૦, અને ઇસ્તુરખા શાળાને ૫-૫-૦.

—o—

લડ સ મા ચા ?

જોહાનીસખર્જાના શ્રી નરોતમભાઈ કરસનજીના પુત્ર શ્રી રવીન્દ્રનાથના શુભ લગ્ન ખેરગામ નિવાસી (હાલ ડરબન) શ્રી ડાબાભાઈ મકનજીની પુત્રી પ્રતિભા સાથે, તથા પુત્ર શ્રી પ્રમોદરામના શુભ લગ્ન નવસારી નિવાસી (હાલ ડરબન) સ્વર્ગરથ બચુભાઈ કાળીદાસની પુત્રી સવિતી સાથે ૧-૪-૫૮ને સ્વીવારે ડરબનના ભારત હોલમાં શ્રી પંડીત નરદેવ વેદાલંકારના હસ્તે વૈદિક વિધી થી થયાં હતાં, આ પ્રસંગે જો'બર્મ, કેપટાઉન, પોર્ટ જોલીક્રમેય, રોડેશીયા અને ડરબનના બાઈઓ અને બહેનો એ સાથે સહકાર, ભેટ અને શુભાખીસો ટેલીફોન, તારથી, પાઠની રનેક અતુરામ વ્યક્ત કર્યો છે તે માટે સોના દાર્દિક ધન્યવાદ આ પત્રદારા તેઓ દર્શાવે છે.

* * *

વેરમાનિવાસી, હાલ જોહાનીસખર્જાના શ્રી નાયુભાઈ મોતીરામ મીચી (મારડર બ્રધર્સ)ની પુત્રી ચિ. મનોરમાબેનનાં લગ્ન, લાડવી નિવાસી, હાલ રરટનખર્મ ના શુલાભાઈ પ્રેમાભાઈના પુત્રી ચિ. સાંતીલાલ સાથે, સ્વીવાર તા. ૪-૫-૫૮ ના રોજ ગાંધી હોલમાં તથા પુત્ર ચિ. ધીરજલાલના લગ્ન ત્રણદેવા નિવાસી, હાલ મેઈઝરીઈડના સ્વ. નામર બાઈ બગાભાઈની પુત્રી ચિ. સુરેખા બેન સાથે સોમવાર તા. ૫-૫-૫૮ના રોજ થયા હતા. એ બંને પ્રસંગોએ જે જે બાઈબેનોએ દાબરી આપી નવજંપતીને શુભાખીસો પાઠ્યાં છે તે સોનો તેઓ અને આભાર માને છે.

* * *

કેપટાઉન નિવાસી શ્રી લલ્લુભાઈ

બીખાભાઈ નવસારીવાની પુત્રી ચિ. પદમાવતી મહેનતા શુભ લગ્ન જોહાનીસખર્જાના સ્વ શ્રી નાયુભાઈ ઢરીભાઈ ના પુત્ર ચિ. હમનલાલ સાથે તા. ૪-૫-૧૯૫૮ના દિવસે લુડરોક ટાઉન હોલમાં વૈદિક વિધિ મુજબ શ્રી રામચંદ્ર ઠોવિદના હસ્તે થયા હતા. આ મંગળ પ્રસંગે સ્વદેશથી રનેડીઓ મિત્રો તરફથી પત્રોતાર અને ગ્રીષ્મક અભિનંદન તથા શુભચ્છાઓ મળ્યા હતા. તે બદલ સોનો આ પત્રદારા દાર્દિક આભાર માને છે.

—o—

જરા હસો

"લાપાનું" લેળસેળ"

એક દિવસની વાત છે. હું મારા મિત્રને ઘરે બેસી અપ્પા હાંકતો હતો. એટલામાં મારા મિત્રના બહેન ટપક્યાં. આવતાં વેંતજ એમણે મને ઘડ દઈને સવાલ કર્યો.

આપના જેવો કુતરો ક્યાં મળી શકે? સવાલ સાંભળી હું તો ઠીંઠું થઈ ગયો. થોડીવાર પછી મેં પશુ સામે ઘડદઈને સવાલ કર્યો.

શું હું કુતરો જેવો લાગ્યું છું? મારા આ અચાનક સવાલ સાંભળી અને એમનો બાવામાં થયેલ ચોટાળો સમજતાં એઓ અને મારો મિત્ર ખુબ દરયા. જે હરયા કે ન પુઠો વાત-પછી કેટલીક મીનીટો બાદ માનમાન હસવું ખાળી એમણે મને કહ્યું મારે કરવો મારો કહેવાનો મતલબ એ હતો કે આપને ત્યાં છે જેવો કુતરો ક્યાં મળી શકે?

ખાલકુખ્ખી મીસાં, લુસાકા.

સુકકાપીંમ, ઇનકમ ટેકસ રીડન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ ક્લીયરન્સ અને ઇનસ્પેક્ટન્સ માટે મળો:

આર. વીહુલ
૧૨ બાકલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, ફોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસખર્જા, ફોન ૩૩-૨૬૫૪.

